

REPUBLIKA SLOVENIJA

Predstavitev za investitorje

Januar 2024

Ministrstvo za finance
Republika Slovenija

Opozorilo in omejitev odgovornosti

Z branjem te predstavitve se strinjate, da vas zavezujejo naslednje omejitve:

Informacije v tej predstavitvi (v nadaljevanju: informacije) ne predstavljajo ponudbe in niso nagovarjanje k sodelovanju za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov Republike Slovenije. Informacije so namenjene izključno izobraževanju investitorjev oz. vlagateljev in se ni dovoljeno zanašati na informacije, vsebovane v tej predstavitvi. Pri sprejemanju odločitve o vlaganjih vrednostne papirjev Republike Slovenija naj se potencialni vlagatelji zanašajo na lasten pregled izdajatelja. Informacije v tej predstavitvi niso naložbena priporočila, ne investicijsko oz. osebno svetovanje, niti pravni, davčni ali drugačni strokovni nasveti. Za takšne nasvete se mora vsak potencialni vlagatelj obrniti na svojega odvetnika, davčnega svetovalca oziroma drugega ustreznega strokovnjaka. Ob tem se morajo vlagatelji zavedati, da ta predstavitev ne vsebuje nujno vseh informacij, ki bi lahko bile potrebne za presojo smotrnosti nakupa. Potencialni vlagatelj je tako v celoti sam odgovoren za pridobitev dodatnih informacij, za oblikovanje analiz ter ocen finančnega stanja in tveganosti izdajatelja, v obsegu in na način, ki ga ocenjuje za potrebnega ali primernega. Ob tem se mora potencialni vlagatelj zavedati, da so se finančno stanje in obeti izdajatelja od datuma priprave te predstavitve lahko spremenijo. Izdajatelj te predstavitve navkljub temu ne bo spreminjal ali dopolnjeval.

Informacije so namenjene samo tistim osebam, ki se jim ponudba za nakup ali povabilo k nakupu ali prodaji vrednostnih papirjev lahko zakonito pošlje v skladu s predpisi območja, ki veljajo za te osebe, in osebam, ki so upravičene do prejema teh informacij. Od uporabnikov te predstavitve se zahteva, da se o omejitvah razpolaganja s temi informacijami informirajo in jih upoštevajo.

Vrednostni papirji, navedeni v tej predstavitvi oziroma v povezavi s to predstavitvijo, niso predmet ponudbe v Združenih državah Amerike ali ameriškim osebam, kot so določene v ameriški zakonodaji, ki ureja trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: ameriška oseba). Informacije ne predstavljajo ponudbe vrednostnih papirjev za prodajo v Združenih državah Amerike. Vrednostni papirji niso in ne bodo registrirani v skladu z zakonom Združenih držav Amerike o vrednostnih papirjih iz leta 1933 in posledično ne smejo biti ponujeni ali prodani v Združenih državah Amerike, razen v skladu z izjemo od registracije. Razdeljevanje tega dokumenta v drugih jurisdikcijah je prav tako lahko omejeno z zakonom, osebe, ki imajo ta dokument v posesti, pa morajo biti o teh omejitvah obveščene in jih upoštevati.

Vsebina

- **Splošni pregled**
- Nacionalni računi
- Poslovno okolje in stabilnost bančnega sistema
- Uspešnost nacionalnega gospodarstva
- Značilnosti dolga
- Načrt za okrevanje in odpornost
- Okvir trajnostnih financ

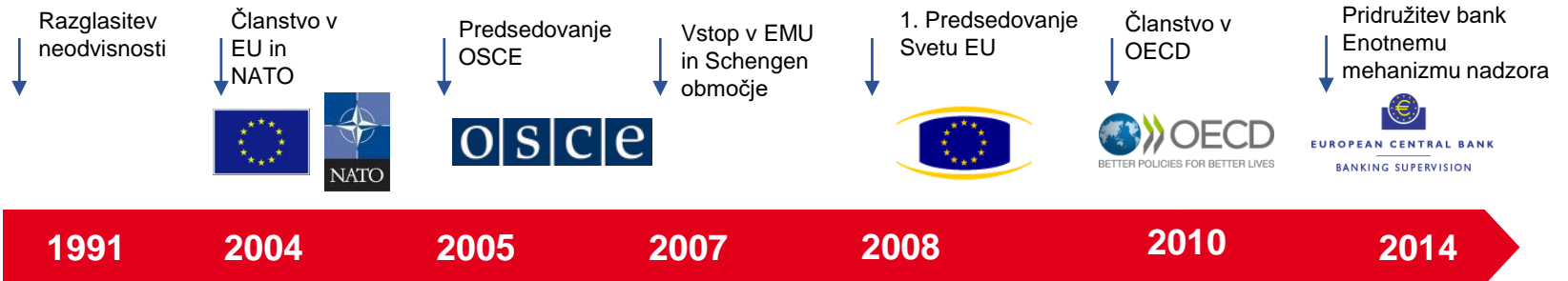
Slovenija: Članica EU, NATO, EMU in OECD

Osnovni podatki

Lokacija	▪ meji na Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Hrvaško in jadransko morje
Ozemlje	▪ 20,271 km ² (¹)
Prebivalstvo	▪ 2.12 milijona (1. oktober, 2023)(¹)
BDP na preb. v SKM	▪ 90 % povprečja EU-27 (2022); (Slovaška 71 %, Portugalska 79 %, Poljska 79 %, Madžarska 76 %, Estonija 85 %)(²)

Mednarodni odnosi

- Slovenija je parlamentarna republika.
- Članstvo v EU leta 2004 in v 2007 kot prva med novimi državami članicami EU, ki je sprejela evro. Slovenija je tudi del schengenskega območja, članica Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA).
- Predsednik Vlade Republike Slovenije, imenovan junija 2022, je dr. Robert Golob, novembra 2022 pa je bila izvoljena nova predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar.

1. Vir: Statistični urad RS (SURS), 31.1.2024
 2. Vir: Eurostat, 31.1.2024

Slovenija: Ključni poudarki

Ključni kazalci

- **Rast BDP v Q3/Q-4 (2023):** 1,6 % (0,0 % v EA-20 in EU-27)⁽¹⁾
- **Saldo sektorja država 2022:** -3,0 % BDP⁽²⁾ (-4,6 % v 2021)⁽¹⁾
- **Dolg sektorja država 2022:** 72,3 % BDP⁽²⁾ (74,4 % v 2021)⁽¹⁾
- **Količnik kapitalske ustreznosti Q2 2023:** 19,0 % (CET1: 16,3 %)⁽³⁾
- **Nedonosna izpostavljenost 9/2023:** 1,0 %⁽³⁾

Makro- ekonomske prednosti

- **Izvozno usmerjeno gospodarstvo** z izvozom blaga z dodano vrednostjo
- **Plačilna bilanca, saldo tekočega računa** 4,2 % BDP 1–11/2023 (-0,4 % BDP v obdobju 1–11/2022)⁽⁵⁾
- **Stopnja anketne brezposelnosti (ILO)** na ravni 4,2 % konec 11/2023 (znatno pod povprečjem evroobmočja 6,4 %)⁽¹⁾
- **Dolg nefinančnega zasebnega sektorja** (nekonsolidirani) med najnižjimi v EA-20 (71,4 % BDP v letu 2022)⁽¹⁾
- **Bruto delež dolga gospodinjstev v razmerju do dohodka** med najnižjimi v evroobmočju (41,3 % v letu 2022 (povprečje EA 88,7 %)⁽¹⁾
- **Bruto nacionalni prihranki** 25,5 % BDP v letu 2022⁽⁴⁾

Učinkovito upravljanje z dolgom

- **Direktorat za zakladništvo (MF)** je 2017 prejel naziv "Sovereign Risk Manager of the year 2017", revije Risk magazine
- **Vzpostavljena je krivulja donosnosti na domačem evrskem dolžniškem kapitalskem trgu in prizadevanja za povečanje prisotnosti na globalnem trgu**
- **Učinkovita strategija predfinanciranja in proaktivno upravljanje z dolgom**
- **Razpršena baza investitorjev**
- **Republika Slovenija vse svoje obveznosti iz naslova servisiranja dolga plačuje v evrih**
- **Neoviran dostop do dolžniških trgov in robusten likvidnostni položaj državnega proračuna**

1. Vir: SURS, Eurostat, 31.1.2024
2. Vir: SURS, 31.1.2024
3. Vir: Banka Slovenije, 31.1.2024
4. Vir: Mednarodni denarni sklad (MDS), 31.1.2024
5. Vir: Banka Slovenije, 31.1.2024

Implementacija ključnih političnih reform

- 1** **Reforma pokojninskega sistema**

Pokojninska reforma je izboljšala vzdržnost javnih financ. Povprečna starost ob upokojitvi se nenehno zvišuje. Leta 2022 je povprečna starost žensk ob upokojitvi znašala 61 let in 6 mesecev (3 leta več kot 2013), moških pa 62 let in 8 mesecev (1 leto in 9 mesecev več kot v 2013).
- 2** **Reforma trga dela**

Reforma trga dela je izboljšala zaščito zaposlitve, prožnost trga dela, zmanjšala segmentacijo trga dela in izenačila stroške dela za osebe, mlajše od 30 let.
- 3** **Privatizacija**

Strategijo upravljanja državnega premoženja izvaja Slovenski državni holding (SDH).
- 4** **Okrepitev bančnega sistema**

Slovenski bančni sistem je kapitalsko ustrezen. Od leta 2013 izrazito zmanjšanje deleža slabih posojil. Nova KBM d.d., NLB d.d. in Abanka d.d. (pripojena v Novo KBM d.d.) so bile uspešno privatizirane. Nov zakon o bančništvu (2021) ureja kapitalске zahteve in finančni holding, prejemke ter revizijska pooblastila.
- 5** **Družba za upravljanje terjatev bank**

Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) je uspešno prestrukturirala rentabilna podjetja in konec leta 2022 prenehala poslovati. SDH je s 1. 1. 2023 postal pravni naslednik DUTB.
- 6** **Fiskalno pravilo in Fiskalni svet**

Z ustavo določen uravnotežen proračun velja od leta 2013, fiskalno pravilo od julija 2015. Fiskalni svet deluje od leta 2017. Parlament je februarja 2018 sprejel spremembe zakona o javnih finančah, vključno s končnimi izvedbenimi pravili za preudarno fiskalno načrtovanje v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu.

Poplave izjemnih razsežnosti v avgustu 2023

Poplave, ki so 4. avgusta prizadele Slovenijo, so bile opisane kot najhujša naravna nesreča po osamosvojitvi. Vlada je sprejela hitre ukrepe, da bi pospešila pomoč pri poplavah ter pomagala prizadetim ljudem in gospodarstvu.

Prvi interventni ukrepi

- Dvofazni pristop: pripravi nujnih interventnih ukrepov (zakonov) bo sledil zakon o obnovi* s sistematičnimi ukrepi, namenjenimi dolgoročni blažitvi in preprečevanju podobnih naravnih nesreč.
- Prvi interventni ukrepi oz. hitra pomoč sprejeta z novelo Zakona o odpravi naravnih nesreč, prvi interventni zakon** pa naslavlja dodatne intervencijske ukrepe za obnovo in pomoč. Izveden je bil tudi dodatni rebalans državnega proračuna za leto 2023 za pospešitev postopkov financiranja države za pomoč po poplavah.

EU sredstva

Solidarnostni sklad EU bo zagotovil 400 milijonov evrov (100 milijonov evrov za leto 2023, preostanek pa za leto 2024). Slovenija lahko izkoristi tudi sklad za okrevanje (NGEU) in reprogramiranje kohezijskih skladov. Dolgoročna in srednjeročna obnova bo financirana tudi iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) ter drugih virov.

Slovenski sklad za obnovo

Sklad bo združeval različne vrste financiranja, od proračunskih sredstev do sredstev EU in posebnih prispevkov za podjetja, gospodinjstva ter druge finančne vire.

Po poplavna obnova

Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev z ukrepi naslavlja tudi razvoj javne infrastrukture, ki bo kos dolgoročnim izzivom podnebnih sprememb.

*Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) (Uradni list RS, št. 131/23)

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 117/23) (ZIUOPZP-A)

Sprejeti ukrepi za ublažitev visokih cen hrane in energije

Vlada je v sodelovanju s ključnimi deležniki sprejela celovit sveženj blažilnih in ciljno usmerjenih ukrepov glede visokih cen hrane in energije.

Strateški stebri za blažitev cen

- Energija s poudarkom na električni energiji in zemeljskem plinu
- Upravljanje prehranske in dobavne verige
- Kurilno olje in naftni derivati

Sprejeti ukrepi

- ✓ Začasni ukrepi s področja **energetike**:
 - Ukrepi za omilitev **energetske draginje**: regulacija cen zemeljskega plina v kurilni sezoni 2024, ter omejitev najvišje dovoljene cene električne energije do konca leta 2024; zamejitev cen tudi v letih 2022, 2023, nižje trošarine zemeljskega plina do konca leta 2023
 - **Pomoč gospodarstvu** v letu 2023: subvencioniranje plačila visokih cen energentov, ugodna posojila za izboljšanje likvidnosti podjetij ipd.
 - **Ukrepi za zmanjšanje uvozne odvisnosti** pri oskrbi z energijo, kontrola cen in pobiranje prispevkov ob morebitnih presežnih tržnih prihodkov proizvajalcev električne energije
 - **Solarizacija Slovenije**: pospešitev gradenj sončnih elektrarn pri gospodinjstvih z namenom doseganja neodvisnosti od fosilnih goriv do leta 2030
 - **Režim reguliranih marž trgovcev naftnih derivatov** (do konca leta 2023)
- ✓ Ukrepi za omilitev draginje na področju **hrane in prehranske verige**: umirjanje rasti hrane za končnega uporabnika s spremljanjem cen osnovnih skupin živil, spremljanjem cen v prehranski verigi, izredna začasna podpora kmetom ter ukrepi za odkup pšenice ipd.
- ✓ Ukrepi za omilitev draginje za **ranljive skupine in družine**: enkratni energetski dodatek, draginjski dodatek za otroke (2022, 2023)

Energetski ukrepi in draginja ter ocena fiskalnih učinkov

Ukrepi v letu 2022 skupaj znašajo okoli 1 % BDP. Večina ukrepov, ki se izvaja v letu 2023, je bila sprejeta leta 2022; najvišja vrednost ukrepov v letu 2023 je ocenjena na 1,3 % BDP

Najpomembnejši ukrepi v letu 2022

- Omejevanje cen energentov
- Znižanje obdavčitve energentov (trošarine, DDV in davki na emisije CO₂)
- Socialni transferji za socialno ranljive skupine in subvencije za energijo
- Likvidnostna podpora podjetjem

Najpomembnejši ukrepi v letu 2023

- Podaljšanje nekaterih znižanj davčnih bremen
- Subvencije podjetjem za ublažitev posledic povišanih cen energije
- Razširitev regulacije cen energije
- Nekateri socialni transferji za socialno ranljive skupine

Fiskalni učinki energetskih ukrepov (% BDP)⁽¹⁾

2022	1,1
E2023	1,3

COVID-19 ukrepi in ocenjeni fiskalni učinki

Republika Slovenija je sprejela interventni zakon za zaježitev epidemije COVID-19 in ublažitev njenih posledic; skupna vrednost sprejetih ukrepov je ocenjena na 5,8 milijarde EUR (približno 11 % BDP v obdobju 2020–2023)

Ukrepi za pomoč državljanom in gospodarstvu

- Obvladovanje rezultatov zdravstvenega varstva po epidemiji
- Zaščita potenciala za gospodarsko rast
- Ohranjanje delovnih mest/gospodarske rasti
- Stabilizacija prihodkov gospodinjstev
- Socialna zaščita ranljivih skupin državljanov

Fiskalni učinki COVID-19 ukrepov (% BDP)⁽¹⁾

2020	5,2
2021	4,5
2022	1,2
E2023	0,4

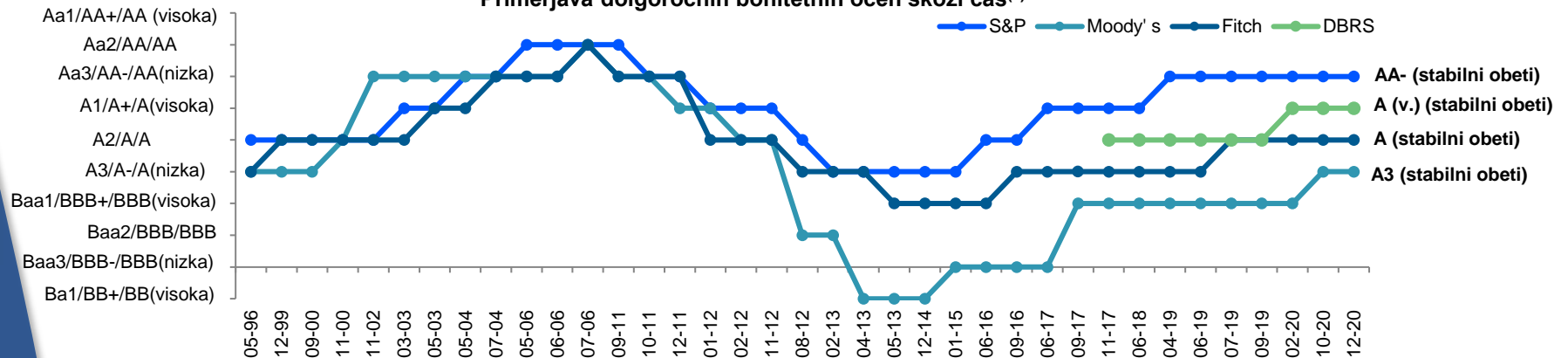
Po 31. marcu 2023 se COVID-19 obravnava kot druge okužbe dihal

Bonitetne ocene* Republike Slovenije

Primerjava dolgoročnih bonitetnih ocen skozi čas⁽¹⁾

Pozitivni vplivi na oceno⁽²⁾

- **Obstoječi fiskalni in zunanji blažilniki bodo Sloveniji po letih močne rasti omogočili odpornost na zunanje šoke**
- **Ustrezno upravljanje z dolgom DP in visoka likvidnost**
- **Relativno visok družbeni proizvod na prebivalca, izvozna usmerjenost, članstvo v EU in EMU**

Izzivi za Slovenijo⁽¹⁾

- **Občasno počasen napredek pri izvajanju strukturnih reform, povezanih s staranjem prebivalstva**
- **Relativno visok delež javnega dolga v primerjavi z državami s podobnim bonitetnimi ocenami**

Država ⁽²⁾	S&P	Fitch	Moody's
Nemčija	AAA	AAA	Aaa
Avstrija	AA+	AA+	Aa1
Irska	AA	AA-	Aa3
Češka	AA-	AA-	Aa3
Estonija	AA-	A+	A1
Slovenija	AA-	A	A3
Litva	A+	A	A2
Slovaška	A+	A-	A2
Latvija	A+	A-	A3
Španija	A	A-	Baa1
Poljska	A-	A-	A2
Portugalska	BBB+	A-	A3
Hrvaška	BBB+	BBB+	Baa2
Italija	BBB	BBB	Baa3
Ciper	BBB	BBB	Baa2
Madžarska	BBB-	BBB	Baa2
Srbija	BB+	BB+	Ba2

1. Vir: S&P, Moody's, Fitch in DBRS, 31.1.2024
 2. Vir: Poudarki bonitetnih agencij: S&P, Moody's in Fitch, 31.1.2024
 3. Vir: Trenutne bonitetne ocene, Bloomberg, 31.1.2024

* Republika Slovenija ima sklenjene pogodbe za izdelavo bonitetnih ocen z agencijami S&P, Moody's in Fitch od leta 1996 (angl. solicited). Agencija DBRS izdeluje bonitetne ocene na lastno pobudo (non-solicited).

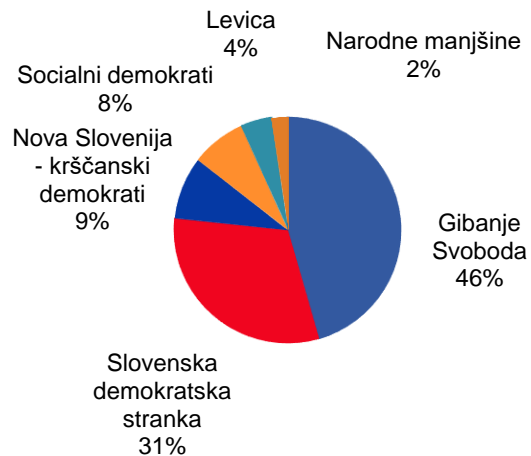

Politično vodstvo Republike Slovenije

Sestava Vlade RS

- 15. Vlado Republike Slovenije, ki jo vodi dr. Robert Golob, je Državni zbor imenoval 1. junija 2022
- 15. Vlado RS sestavljajo parlamentarne stranke Gibanje Svoboda, Socialni demokrati in stranka Levica
- Parlamentarne volitve so v Sloveniji potekale 24. aprila 2022. Gibanje Svoboda je dobilo 41 sedežev v parlamentu, Socialni demokrati 7 in Levica 5. Koalicija ima 53 sedežev od skupno 90 sedežev.

Razdelitev sedežev v Državnem zboru

Ključni datumi rednih volitev

Parlamentarne volitve (april)

Lokalne volitve ter volitve županov in občinskih svetov (november)

2026

Meseci

Jan	Feb	Mar
Apr	Maj	Jun
Jul	Avg	Sep
Okt	Nov	Dec

Predsedniške volitve (oktober)

2027

Meseci

Jan	Feb	Mar
Apr	Maj	Jun
Jul	Avg	Sep
Okt	Nov	Dec

Politični program Vlade RS

Ključne prednostne naloge

Cilji

Fiskalna okrepitev

Implementacija strukturnih reform

Predvideni ukrepi

- Davčna optimizacija
- Postopno zmanjševanje dolga sektorja država in strukturnega primanjkljaja
- Fiskalna politika usklajena s fiskalnim pravilom
- Izboljšanje pobiranja davkov
- Izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti javnofinančnih odhodkov
- Zagotavljanje vzdržnosti pokojninskega sistema in ustreznosti pokojnin

- Preudarna in usmerjena uporaba EU sredstev in sredstev za povečanje donosnosti domačih naložb skladno s sprejeto strategijo digitalizacije in zelenega prehoda
- Izboljšanje sistema javnega naročanja, zmanjšanje upravnega bremena, izvajanje hibridnega modela delovnih mest v javnem sektorju
- Spodbujanje mehanizmov socialne zaščite in zagotavljanje poklicnega svetovanja za zmanjšanje razlik v profilih na trgu dela
- Podpora mladim pri vključevanju na trg dela (financirano iz NOO)
- Krepitev poklicnega izobraževanja s celovito reformo sistema usposabljanja za zmanjšanje vrzeli v poklicnih profilih
- Spodbujanje nacionalne neprofitne politike socialnih stanovanj z gradnjo
- Izboljšanje zavodov za dolgotrajno oskrbo z naložbami v javno infrastrukturo za dnevno varstvo odraslih
- Reforma zdravstvenega sektorja

Politični program Vlade RS

Ključne prednostne naloge

Cilji

**Digitalizacija in
odpornost na
podnebne spremembe**

**Izboljšanje
poslovnega okolja**

Predvideni ukrepi

- Nadaljnje naložbe v gigabitne širokopolasovne dostope za izboljšanje povezljivosti za digitalno preobrazbo (delno financirano iz NOO)
 - Krepitev odpornosti na podnebne spremembe z naložbami v nadzor in zaščito pred poplavami, oskrbo s pitno vodo ter preprečevanje in zaščito požarov v naravi
 - Podpora naložbam v raziskovalne zmogljivosti na področju zelenega vodika in baterij
 - Izboljšanje digitalne pismenosti
-
- Nadaljnje izboljšanje poslovnega okolja za podporo trajnostni energetski preobrazbi z višjo bruto dodano vrednostjo na zaposlenega
 - Politika, ki podpira diverzifikacijo izvoza za povečanje tržnega deleža na svetovnem trgu (izven EU)
 - Spodbujanje pametne uporabe umetne inteligence v delovnih procesih (vključno z javnim sektorjem)
 - Pospeševanje naložb v raziskave in razvoj za strateški prehod na rast, ki temelji na inovacijah
 - Pričakuje se, da bodo izvedene znatne naložbe v infrastrukturo, da bi izkoristili prihodnje priložnosti za rast (digitalna in zelena preobrazba).

Vsebina

- Splošni pregled
- **Nacionalni računi**
- Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema
- Uspešnost nacionalnega gospodarstva
- Značilnosti dolga
- Načrt za okrevanje in odpornost
- Okvir trajnostnih financ

Fiskalni nacionalni zakonodajni okvir

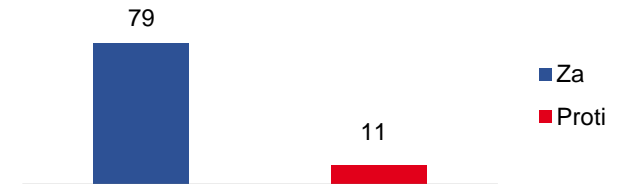
Fiskalni svet deluje od leta 2017

Konec maja 2013 so poslanci podprli ustavne spremembe z veliko večino: 79 od 90 glasov

Izjeme od pravila uravnoveženega proračuna samo pod 2 pogoje:

- Izredne razmere, določene v izvedbenem zakonu.
- V posebnih primerih, kot so naravne nesreče in obdobja znatnega gospodarskega krčenja: COVID-19.

Glasovanje o ustavnih spremembah maja 2013

Julija 2015 je 62 od 90 poslancev podprlo izvajanje zakona o fiskalnem pravilu

Sprejeto fiskalno pravilo v skladu s fiskalnim paktom EU določa:

- najvišji strukturni primanjkljaj v višini 0,5 % BDP je dovoljen le, če se gospodarstvo sooča z neugodnimi gospodarskimi razmerami (negativna proizvodna vrzel),
- strukturno uravnovežen proračunski položaj v času pozitivne proizvodne vrzeli, da se nadomesti morebitna fiskalna spodbud,
- srednjeročno strukturno uravnoveženo stališče in s tem strožje stališče kot Pogodba EU o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji,
- pravno podlago za ustanovitev Fiskalnega sveta.

Glasovanje o izvedbenem zakonu o fiskalnem pravilu julija 2015

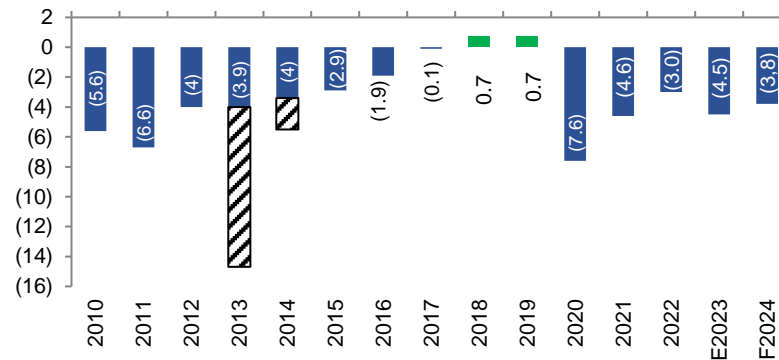

Račun sektorja država (ESA 2010)

Ključni fiskalni poudarki

- Primanjkljaj sektorja država je v letu 2022 znašal -3,0 % BDP. V letu 2023 je bil načrtovan v višini -4,5 % BDP, leta 2024 pa -3,8 % BDP, predvsem zaradi ukrepov za pomoč ob katastrofalnih poplavah.
- Dolg sektorja država je konec leta 2022 znašal 72,3 % BDP, kar je precej pod povprečjem evroobmočja, ki znaša 90,9 % BDP. Dolg sektor država je za konec leta 2023 ocenjen v višini 69,9 % BDP.
- Agilno in preudarno upravljanje z dolgom državnega proračuna.

Saldo sektorja država (% BDP)⁽¹⁾

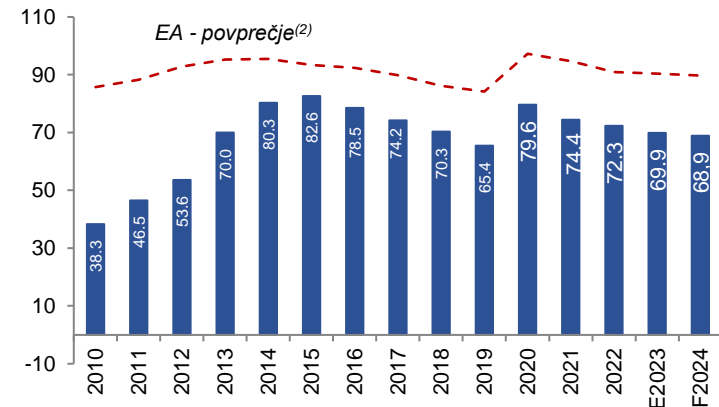

V letu 2013 primanjkljaj v višini -14,6 % (enkratni učinki v višini 10,7% BDP zaradi dokapitalizacije bank).

V letu 2014 primanjkljaj v višini -5,5% (enkratni učinki v višini 1,5% BDP zaradi dokapitalizacije bank).

1. Vir: Eurostat, SURS, Ministrstvo za finance, 31.1.2024

Bruto dolg sektorja država (% BDP)⁽²⁾

2. Vir: Eurostat, AMECO baza, SURS, Ministrstvo za finance, 31.1.2024

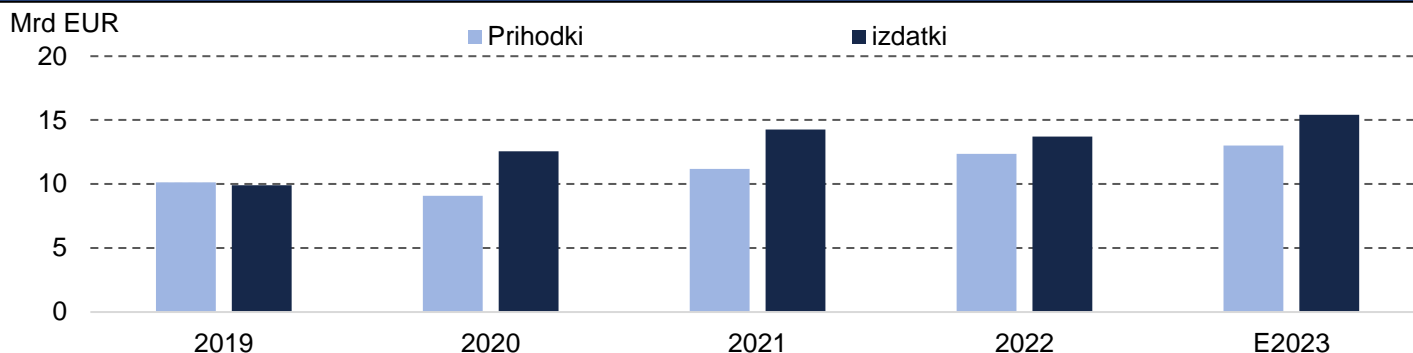

Državni proračun 2019 - E2023

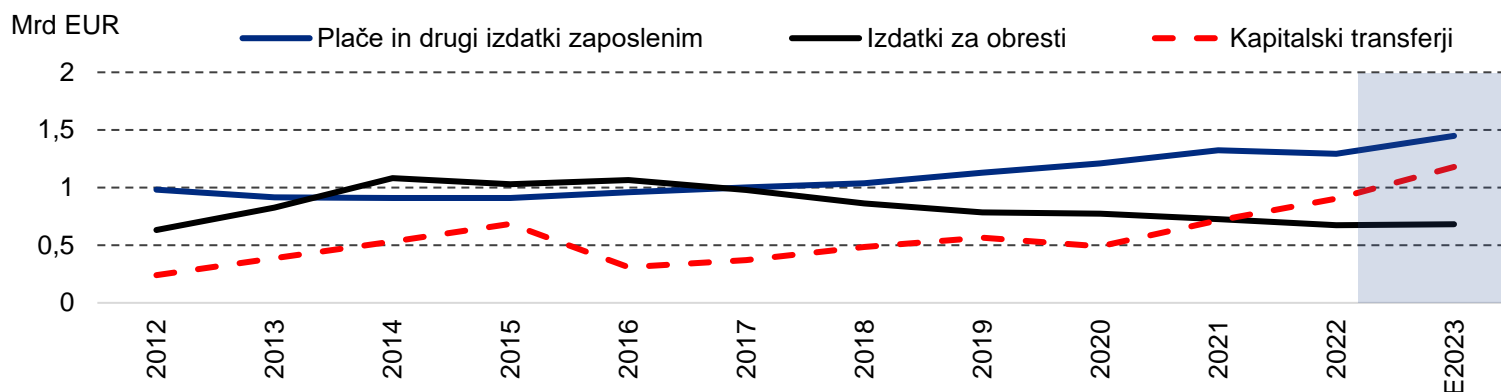
Fiskalna metrika

- Saldo državnega proračuna v višini -3,7 % BDP* v 2023 (-2,4 % BDP v 2022). Na primanjkljaj prav tako vplivalo financiranje pomoči po avgustovskih poplavih leta 2023.
- Proračunski prihodki so v letu 2021 presegli raven iz leta 2019 (leto pred pandemijo covid-19). Izrazito povečanje kapitalnih izdatkov od leta 2021 (načrt NOO – EU NGEU)

Prihodki in odhodki državnega proračuna v obdobju 2019–E2023

Glavne postavke na odhodkovni strani državnega proračuna 2012–E2023

* Opomba: Podatki za leto 2023 so začasni, temeljijo na gotovini in se lahko spremenijo
Vir: Ministrstvo za finance, 31.1.2024

Osnutek državnega proračuna za leti 2024 in 2025

Odziv državne porabe za prilagoditev krizi in trendom

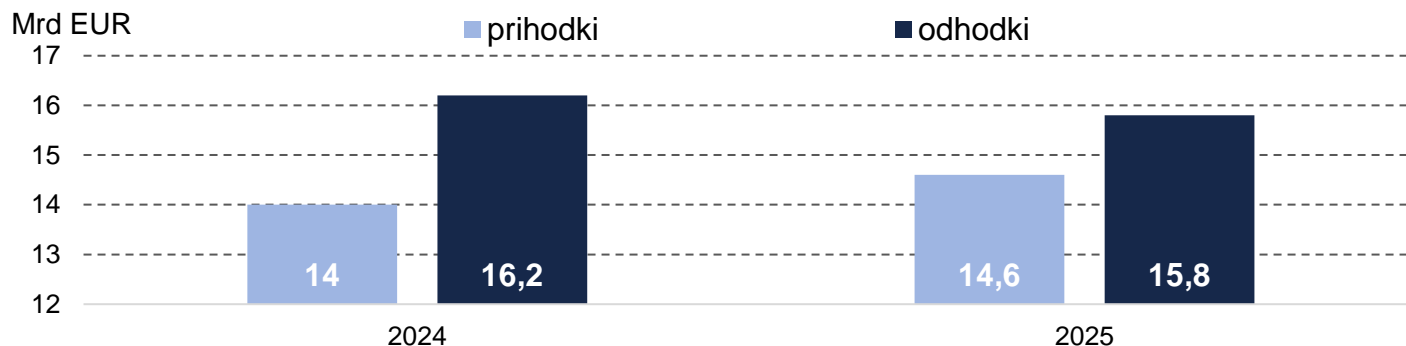
- *Uničujoče poplave v Sloveniji*
- *Najnovejši dogodki v Ukrajini*
- *Energetska kriza*

- *Zdravstveni sektor*
- *Zelene politike*
- *Digitalizacija*
- *Trajnostni razvoj*

Prihodki in odhodki državnega proračuna v letih 2024 in 2025

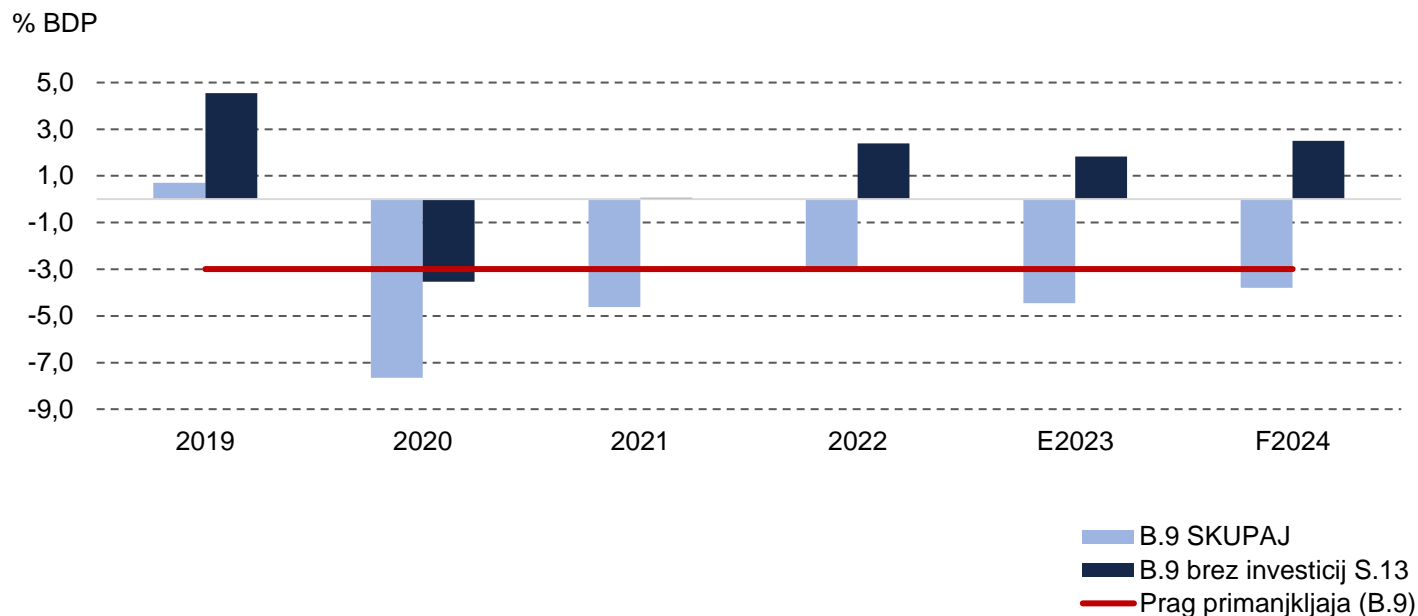
*Primanjkljaj 2024:
2,2 mrd EUR (3,3 % BDP)*

*Primanjkljaj 2025:
1,3 mrd EUR (1,8 % BDP)*

Struktura salda sektorja država (B.9) – vpliv investicij

- *Investicije sektorja država (S.13) so bistvene zaradi njihovega pozitivnega vpliva na produktivnost in potencialno gospodarsko rast*
- *Brez investicij bi sektor država v letih 2023 in 2024 posloval s presežkom*
- *Ohranjanje visoke ravni javnih investicij bo Sloveniji omogočilo tudi soočanje s prihodnjimi izzivi (digitalna in zelena preobrazba)*

Vsebina

- Splošni pregled
- Nacionalni računi
- **Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema**
- Makroekonomski rezultati
- Karakteristike dolga
- Načrt za okrevanje in odpornost
- Okvir trajnostnih financ

Izboljševanje poslovnega okolja

Cilj Zakona o delovnih razmerjih je zmanjšati segmentacijo in povečati prožnost trga dela

- Omejevanje možnosti za uporabo **pogodb o zaposlitvi za določen čas**
- **Poenostavitev postopkov** za sklepanje in prenehanje pogodb o zaposlitvi in disciplinskih postopkov
- **Zmanjševanje razlik v pravicah**, ki izhajajo iz različnih oblik pogodb o zaposlitvi

Izboljššan insolvenčni okvir

- Omogoča hitro reševanje podjetij, ki niso sposobna preživeti, in prerazporeditev sredstev

Poenostavitev postopka zbiranja davkov

- **Poenostavitev pobiranja davkov** (vnaprej izpolnjeni obrazci, podaljšani roki, podaljšanje obročnega plačila, posodobitev pobiranja trošarin, elektronska vračila, oprostitve malim proizvajalcem, informatizacija vseh postopkov polnjenja in pobiranja davkov)

Posodobitev javnih naročil za izboljšanje dostopnosti MSP

- **Nov pravni okvir in poenostavljene zahteve** (elektronska izvedba, obvezne elektronske dražbe in obratne elektronske dražbe), stroškovna učinkovitost, tj. prihranki, ocenjeni na 5–10 %

Privatizacija in uspešnost družb v državni lasti

- Privatizacija je bila zaključena za naslednje družbe: Helios d.d., Fotona d.d., Letrika d.d., Aerodrom Ljubljana d.d., Žito d.d., Nova KBM d.d., Elan d.d., Adria Airways Tehnika d.d., Adria Airways d.d., Paloma d.d., Cimos d.d., NLB d.d. in Abanka d.d. (pripojena v Novo KBM d.d.)
- Strategija upravljanja državnega premoženja podlaga za nadaljnjo privatizacijo, ki jo vodi Slovenski državni holding (SDH)

Ključni kazalniki uspešnosti portfelja družb v lasti RS in SDH

RS + SDH	2018	2019	2020	2021	2022	E2023*
Knjigovodska vrednost sredstev (aktiva) (v mrd EUR)	10,1	10,3	9,9	10,3	11,2	11,9
Prejete dividende (v mio EUR)	487,3	252,9	85,9	151,3	190,7	175,5
Razmerje med dividendami in lastniškim kapitalom	4,50 %	2,50 %	0,80 %	1,50 %	1,9 %	1,6 %
Donos na lastniški kapital (ROE) portfelja	6,20%	6,90%	4,30%	6,10%	2,80%	8,60 %

* Opomba: Ocena za leto 2023.
Vir: Slovenski državni holding (SDH), 31.1.2024

Slovenski bančni sektor

Stanje bančnega sistema

- Bilančna vsota v višini 52,3 mrd EUR 83,0 % BDP konec 10/2023⁽¹⁾
- Razmerje med posojili in vlogami se je zmanjšalo s 161,5 % v letu 2008 na 68,3 % v juniju 2023⁽²⁾
- Dobiček po obdavčitvi v višini 812,3 mio EUR v obdobju 1-10/2023 (385,1 mio. EUR 1-10/2022)⁽¹⁾
- Oslabitve in rezervacije v višini -21,0 mio EUR v 1-6/2023 (-23,0 mio. EUR v 1-6/2022)⁽¹⁾
- Količnik kapitalske ustreznosti 19,3 % in CET1 s 16,6 % Q3/2023 ⁽¹⁾
- Nedonosne izpostavljenosti (NPE) 1.0% 1-10/2023 ⁽¹⁾

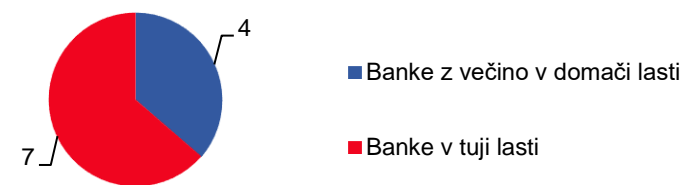
Krepitev bančnega sistema od leta 2013

- Dokapitalizacija štirih bank: NLB, Nove KBM, Abanke in Banke Celje v višini 3,2 mrd EUR (2013-2014)
- Proces likvidacije Factor banke in Probanke se je zaključil leta 2015 (takrat je bil tržni delež približno 2 %)
- Pripojitev Abanke in Banke Celje zaključena leta 2015
- Ustanovljen je bil organ za reševanje bank in sklad (banke so zagotovile 195 mio. EUR sredstev)
- Sprejet Zakon o reševanju in prisilnem prenehanju bank
- Nova KBM v celoti privatizirana v letu 2016, privatizacija NLB (75 % - 1 delnica) zaključena v letu 2019, Abanka pa v celoti privatizirana v letu 2019; Pripojitev Abanke k Novi KBM zaključena leta 2020
- NLB je pridobila slovensko hčerinsko družbo Sberbank, ki jo je odobrila BS za ohranjanje finančne stabilnosti

Struktura slovenskega bančnega sistema

Lastniška struktura bančnega sistema

1. Vir: Banka Slovenije, Mesečno poročilo o poslovanju bank, 31.1.2024

2. Vir: Banka Slovenije, 31.1.2024

Vsebina

- Splošni pregled
- Nacionalni računi
- Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema
- **Makroekonomski rezultati**
- Karakteristike dolga
- Načrt za okrevanje in odpornost
- Okvir trajnostnih financ

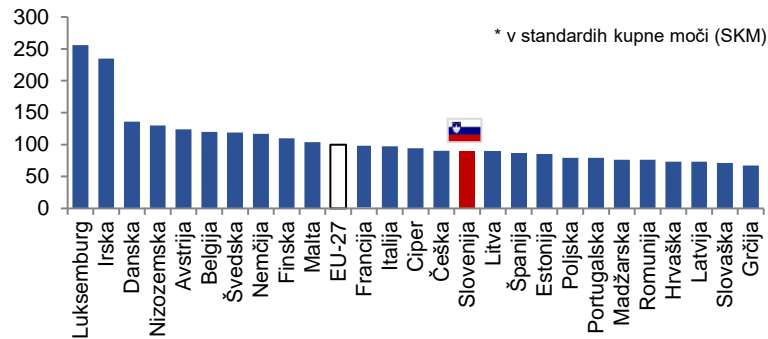

Rastoč družbeni proizvod, ki se približuje povprečju EU

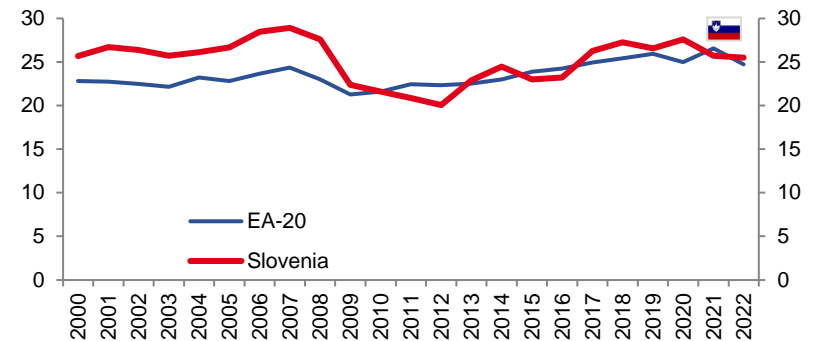
BDP na preb. v SKM med najvišjimi med državami Srednje in Vzhodne Evrope (90 % povprečja EU-27 v 2022)

BDP na preb. v SKM* in 2022 (EU27 = 100)

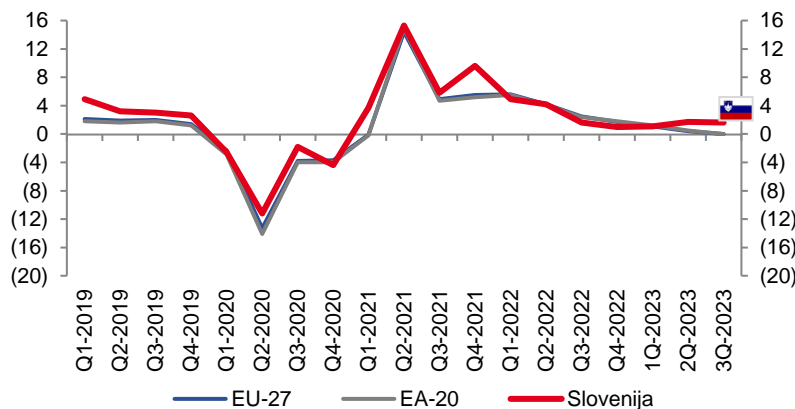
Vir: Eurostat, 31.1.2024

Bruto nacionalni prihranki (% BDP)

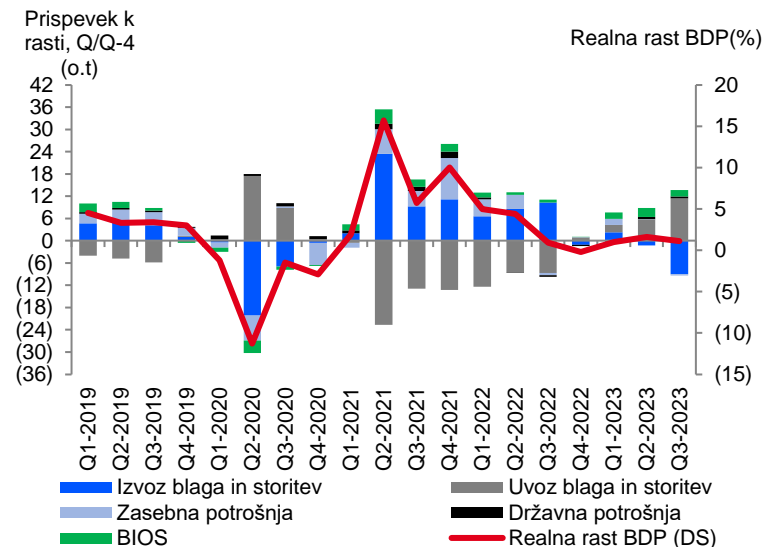
Vir: MDS, 31.1.2024

Stopnja rasti BDP (% sprememba Q/Q-4)

Vir: SURS, Eurostat, 31.1.2024

Prispevki k realni rasti BDP (% sprememba Q/Q-4)

Vir: SURS, originalni podatki, 31.1.2024

- Rast BDP v Sloveniji je v letu 2022 znašala 2,5 % (povprečje EA-20 3,3 % EU-27 3,4 %).

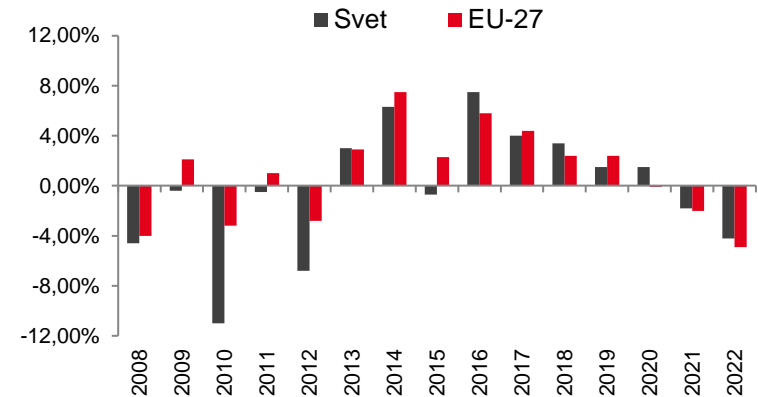

Tekoči račun plačilne bilance

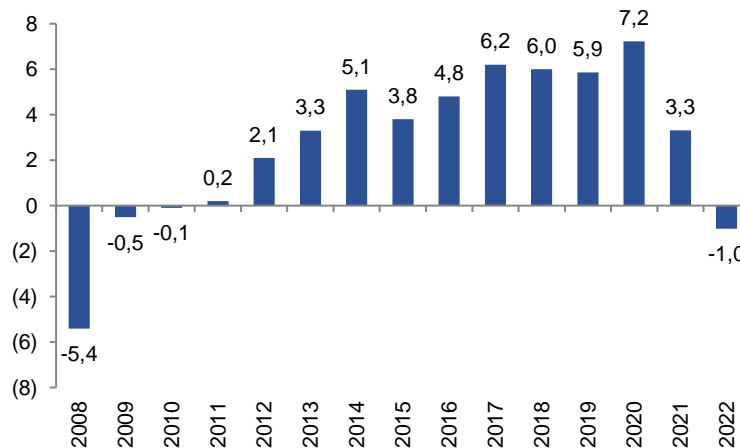
- **Presežek na tekočem računu 4,2 % BDP v 1–11/2023** (-0,4 % BDP v 1-11/2022)
- Saldo tekočega računa je bil lani v primanjkljaju -1,0 % od BDP

Sprememba tržnih deležev Slovenije na svetovnem trgu in v EU (letna sprememba v %)⁽²⁾

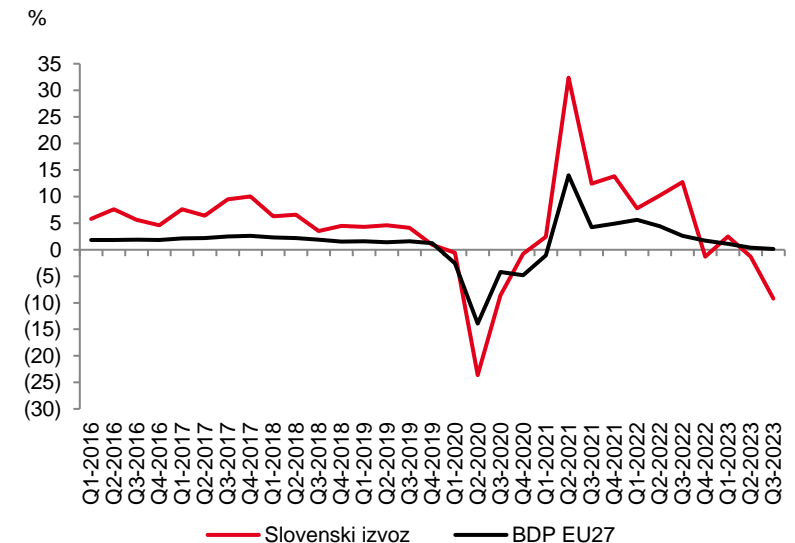
2. Vir: UN Comtrade, SURS, UMAR izračun, 31.1.2024

Saldo tekočega računa (% BDP)⁽¹⁾

1. Vir: Banka Slovenije, UMAR, Eurostat, 31.1.2024

Izvoz blaga in storitev (sprememba Q/Q4 v %)⁽³⁾

3. Vir: SURS, Eurostat, originalni podatki, 31.1.2024

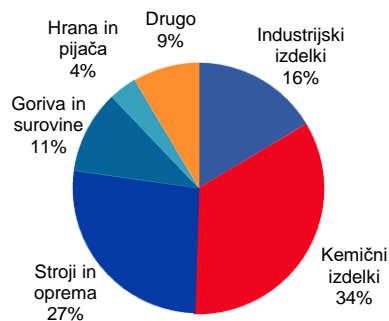

Raznoliko in odprto gospodarstvo

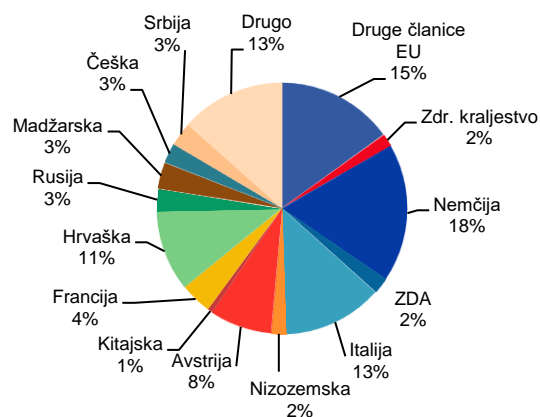
Rast poganjata proizvodnja in storitve

- 40,0 mrd EUR izvoza blaga in storitev ter 36,4 mrd EUR uvoza blaga in storitev v 1-9/2023⁽¹⁾
- Izvoz blaga in storitev poganjajo proizvodnja, storitve in rastoča turistična industrija
- Več kot 3/4 blaga izvozimo v EU
- Več kot 50 % blaga izvozimo v Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Hrvaško in Francijo
- Glavni trgovinski partnerji so Nemčija, Italija, Avstrija in Hrvaška
- V obdobju 2018–2022 je letna rast stanja neposrednih tujih naložb znašala 7,7 % letno. Stanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji je bilo konec leta 2022 ocenjeno na 20,2 milijarde EUR (34,2 % BDP).

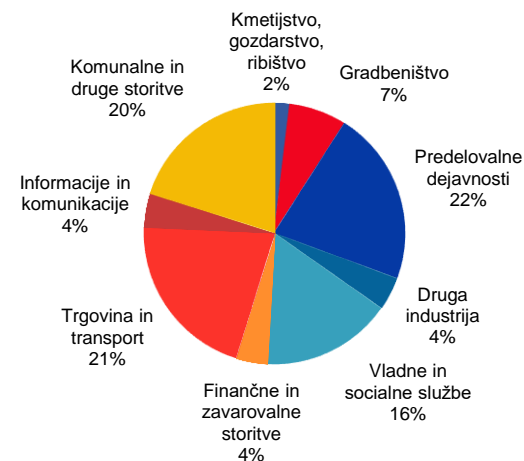
Izvoz blaga*

Geografska porazdelitev izvoza*

Razčlenitev skupne bruto dodane vrednosti po sektorjih*

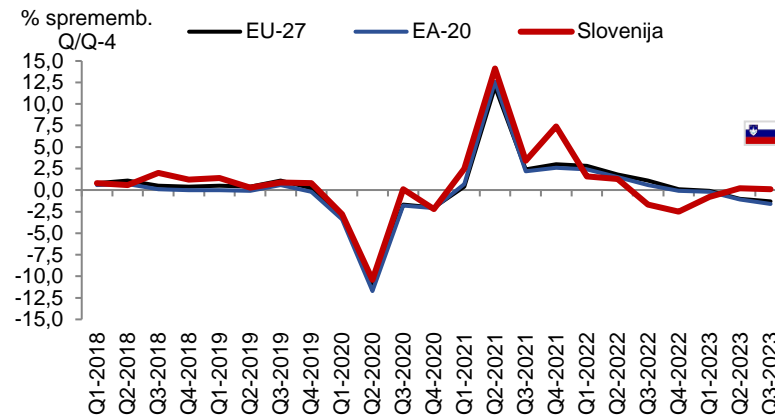
1. Vir: Eurostat, SURS, Banka Slovenije, 31.1.2024

*Opomba: Nekateri seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

Izobražena delovna sila in učinkovit trg dela

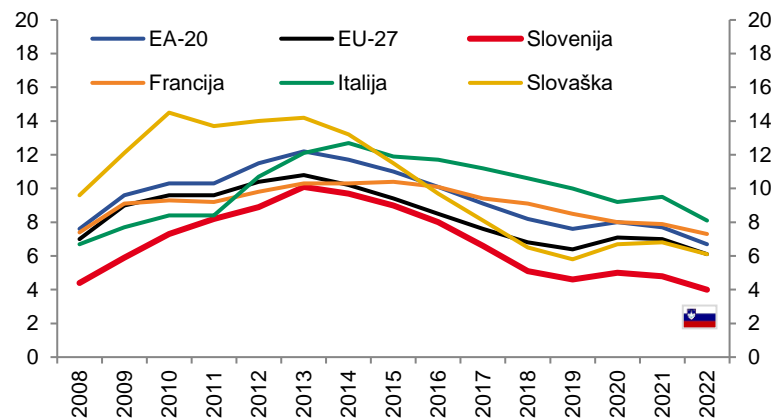
- Produktivna in dobro izobražena delovna sila
- Ena najnižjih stopenj brezposelnosti v EU in evroobmočju

Produktivnost dela na zaposlenega (% sprem. Q/Q-4)

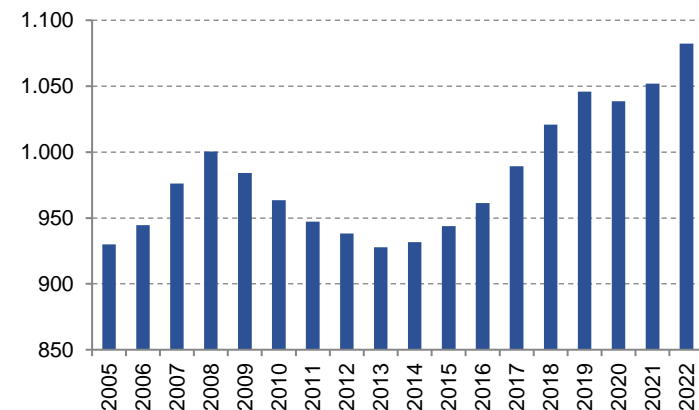

- **Produktivnost dela v Sloveniji**, merjena v BDP na zaposlenega, se je v 3. četrtletju 2023 glede na isto obdobje lani povišala za 0,1 % (v EA-20 je bila nižja za 1,6 % in EU-27 za 1,3 %)
- **Ena najnižjih stopenj brezposelnosti v EU.** Stopnja anketne brezposelnosti (ILO) je v letu 2022 znašala 4,0 % (povprečje EA-20 6,7 %, povprečje v EU-27 6,1 %)
- **Stopnja anketne brezposelnosti (ILO) je konec 11/2023** znašala 4,2 % (povprečje EA-20 6,4 %, povprečje v EU-27 5,9 %)

Stopnja brezposelnosti (%)

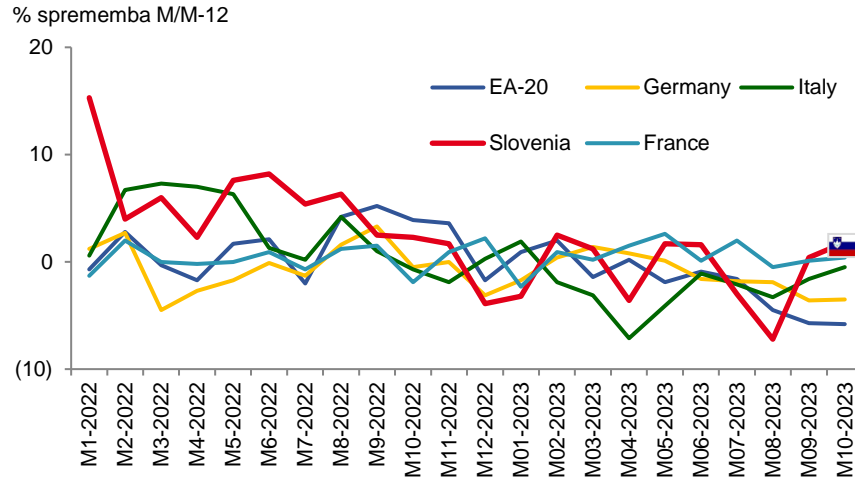
Zaposlenost (na podlagi nacionalnih računov, 000)

Industrijska proizvodnja in raven cen

Indeks industrijske proizvodnje*

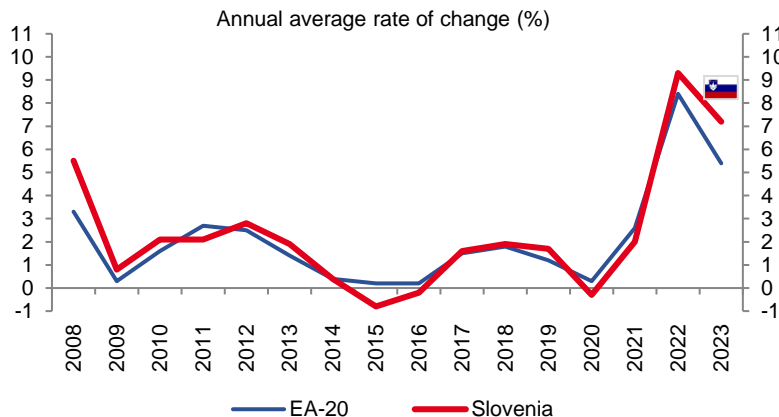

Vir: Eurostat, 31.1.2024

*Industrijska proizvodnja obsega rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrbo z električno energijo, plinom in paro

- **Industrijska rast**, ki jo poganjajo visoko in srednje tehnološko intenzivne panoge
- **Tuje neposredne naložbe** so najpomembnejše v srednje- in visokotehnoloških segmentih predelovalnih dejavnosti
- **Predelovalne dejavnosti** predstavljajo skoraj četrtino bruto dodane vrednosti

HICP – Stopnja inflacije

Source: Eurostat, 31.1.2024

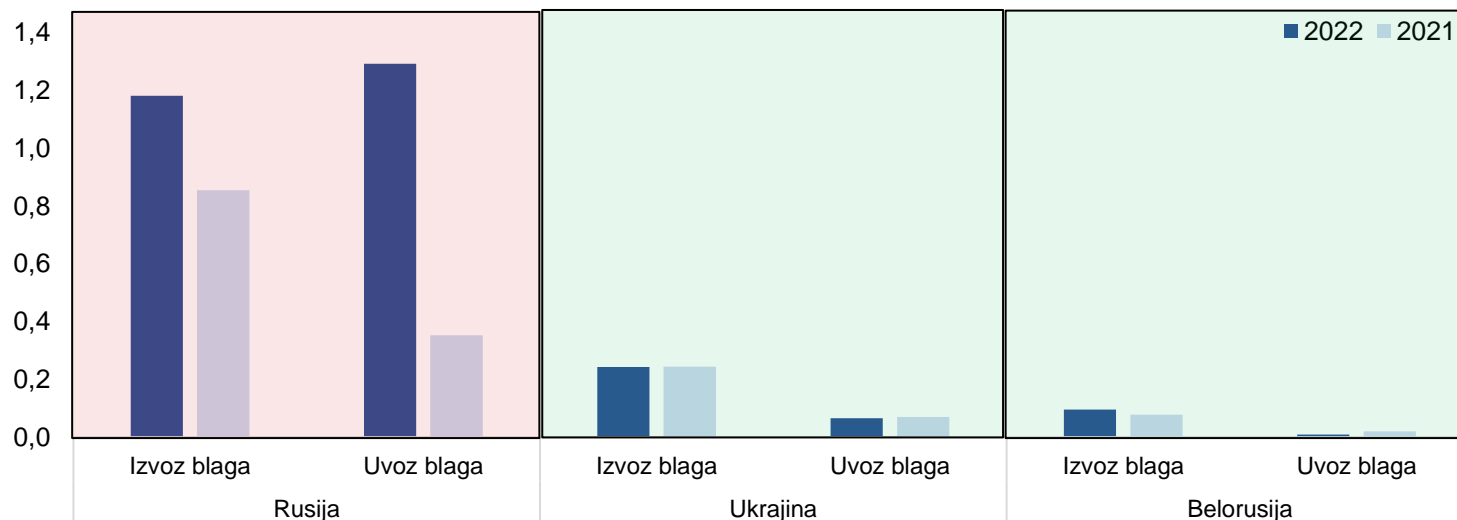
- **Stopnja inflacije, merjena z indeksom HICP**, je v letu 2023 znašala 7,2 % (EA-20 5,4 %, EU-27 6,4 %)
- **Inflacija v decembru 2023 3,8 %** (v istem obdobju prejšnjega leta 10,8 %). Inflacija v EA-20 je bila 2,9 % (v decembru 2022 9,2 %)

Blagovna menjava z Rusijo, Ukrajino in Belorusijo v letu 2022

- Slovenija je v letu 2022 z omenjenimi državami ustvarila presežek v saldu tekočega računa v višini 215 mio. EUR (0,4 % BDP), z Rusijo primanjkljaj (-88 mio. EUR), in presežek z Ukrajino (+216 mio. EUR) in Belorusijo (+87 mio. EUR).
- Pri tem obsega blagovna menjava s tujino pretežno farmacevtske izdelke, gospodinjske aparate...). Slovenija je z Rusijo in Ukrajino izpostavljena predvsem zaradi uvoza energije.
- Neposredne naložbe Slovenije so zelo omejene, z izjemo ene slovenske farmacevtske družbe (Krka). Krka se ni soočila s sankcijami in ne predstavlja sistemskega tveganja za relevantni sektor v Sloveniji.

EUR (m)

Vsebina

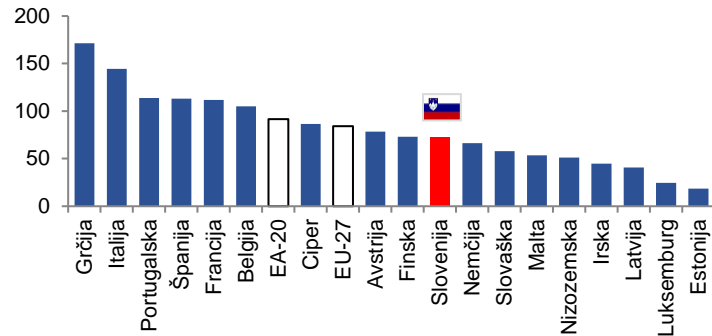
- Splošni pregled
- Nacionalni računi
- Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema
- Makroekonomski rezultati
- **Karakteristike dolga**
- Načrt za okrevanje in odpornost
- Okvir trajnostnih financ

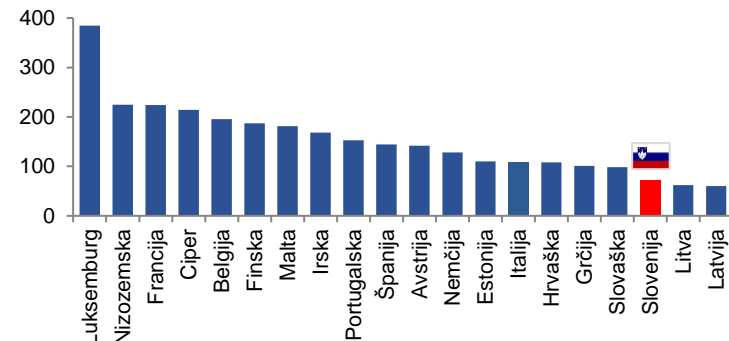
Nefinačni in zasebni sektor je eden najmanj zadolženih v evroobmočju

Bruto dolg sektorja država (% BDP 2022)

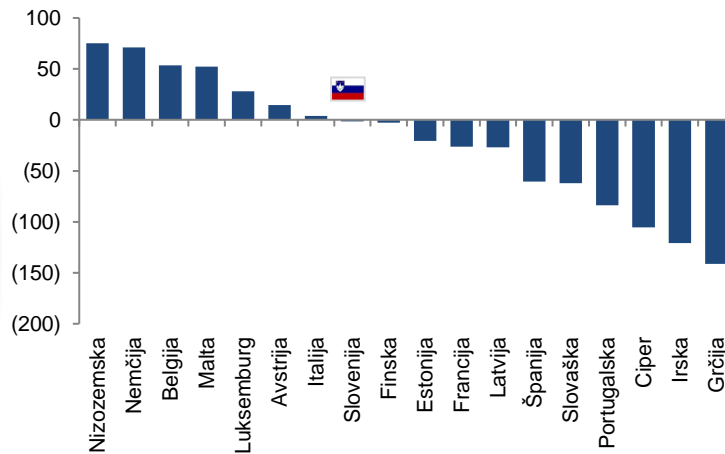
Vir: Eurostat, 31.1.2024

Dolg nefinančnega in zasebnega sektorja (% BDP 2022)

Vir: Eurostat, 31.1.2024

Neto mednarodna investicijska pozicija (% BDP 2022)

Vir: Eurostat, Banka Slovenije, 31.1.2024

Zadolženost v primerjavi z državami EMU

- **Tretji najnižji delež nekonsolidiranega dolga nefinančnega in zasebnega sektorja v BDP med državami EA (71,4% BDP v letu 2022)**
- **Neto mednarodna investicijska pozicija v višini -1,5 % BDP v letu 2022 (-7.7 % BDP v 2021)**
- **Neto delež zunanjega dolga v BDP je konec 1. četrtertletja 2023 znašal -5,5% (Italija 53,6%, Španija 61,0%, Avstrija 17,2% in Nemčija -8,3%)**
- **Eden najnižjih bruto deležev dolga gospodinjstev v razmerju z dohodkom: v letu 2022, 41,2% od BDP (EA-20 87,0%, Nemčija 86,2 %, Avstrija 80,7 %, Italija 61,9 % in Španija 84,8 %).**

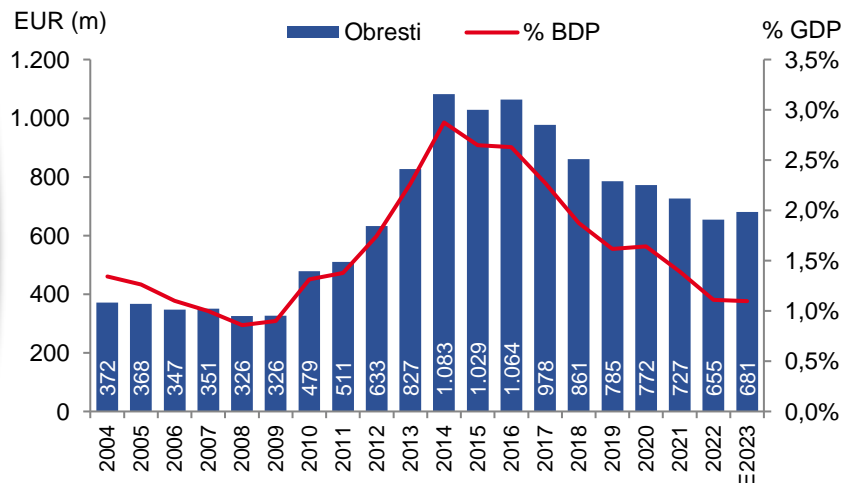

Profil dolga državnega proračuna in obrestni izdatki

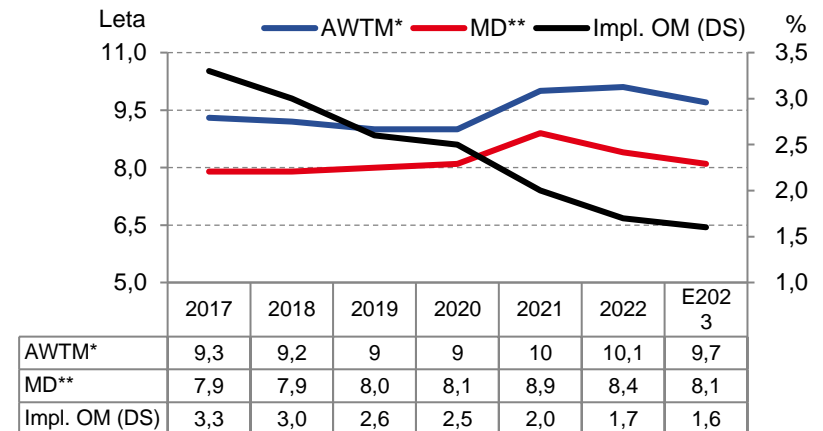
Doseženi ključni cilji Ministrstva za finance

- Dosežena ključna strateška usmeritev, ki je podaljšanje trajanja dolžniškega portfelja, tj. zmanjšanje tveganje refinanciranja ob hkratnem znižanju implicitne obrestne mere
- Podaljšano prilagojeno trajanje (angl. *Modified Duration*) dolžniškega portfelja (s 4,7 let v letu 2014 na ocenjenih 8,1 let v letu 2023), hkrati pa znižana implicitna obrestna mera (s 4,4% v letu 2014 na ocenjenih 1,6% v letu 2023)
- Od leta 2014 so se obrestni izdatki državnega proračuna znatno zmanjšali. Konec leta 2014 so ti znašali 2,9% BDP in so se do konca leta 2023 znižali na ocenjenih 1,1% BDP

Obrestni izdatki državnega proračuna

AWTM, MD in implicitna obrestna mera

* Povprečni čas vezave (AWTM)

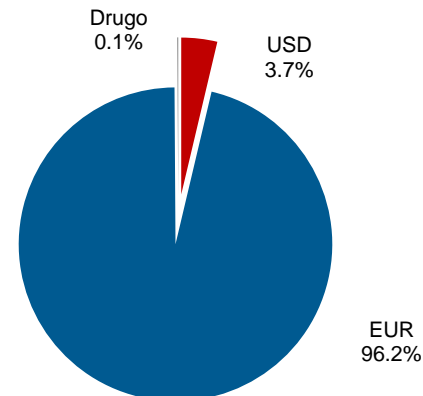
** Prilagojeno trajanje (MD)

Vir: Ministrstvo za finance, podatki na dan 31. 12. 2023

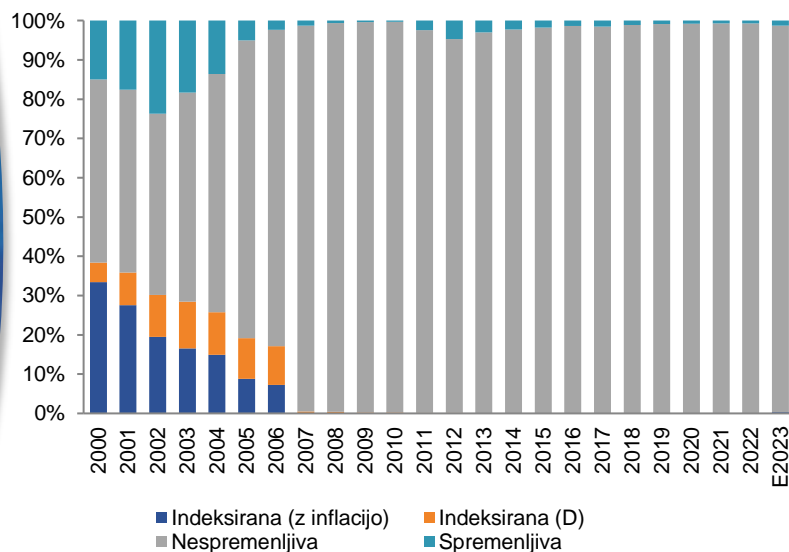
Strukturne značilnosti dolga državnega proračuna

- 96,2 % dolga državnega proračuna je denominirana v EUR
- Državni proračun iz naslova dolga ni izpostavljen valutnemu tveganju, saj so vse obveznosti (glavnice in obresti) preko valutnih zamenjav zavarovane pred tečajnim tveganjem EUR-USD.
- 28,8 % obstoječega dolga državnega proračuna ima preostalo ročnost daljšo od 10 let

Valutna struktura dolga

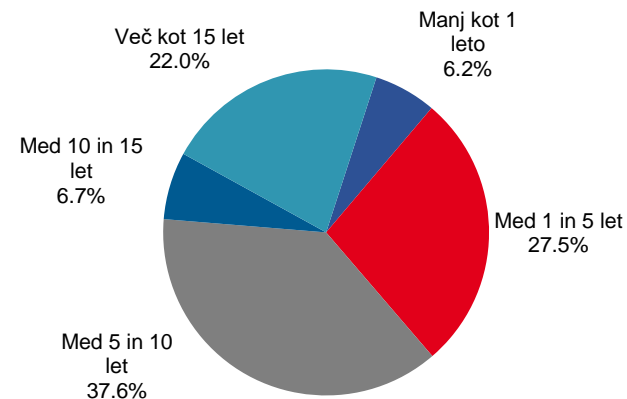

Po vrsti obrestne mere

Struktura zapadlosti dolga

	Delež	€ m
Obveznice	93,3 %	37.146,67
Zakladne menice	1,3 %	521,40
Posojila	5,4 %	2.159,39

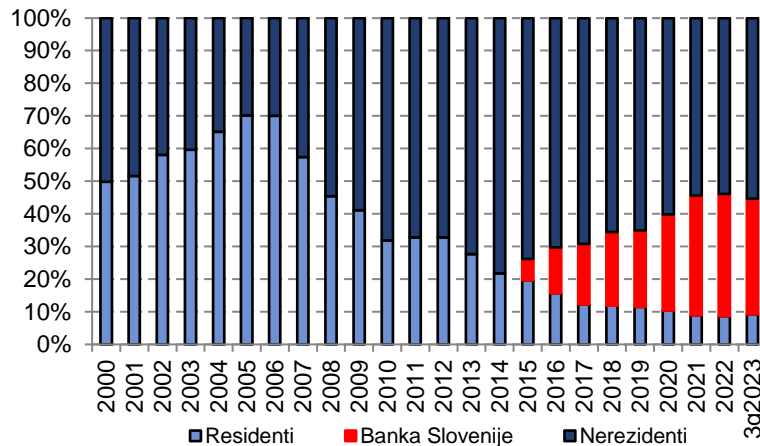

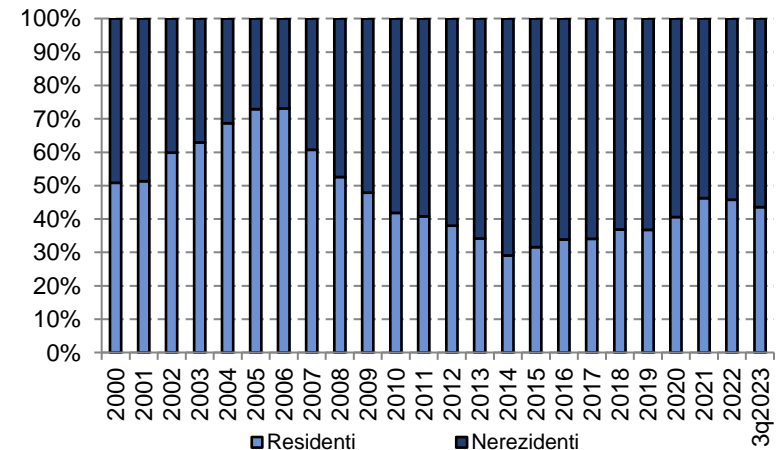
Struktura dolga DP glede na domicil investitorjev

- Delež nerezidenčnih vlagateljev se je ob upoštevanju tokov na sekundarnih trgih zmanjšal z 80 % leta 2014 na 55 % konec 3. kvartala 2023
- S prevzemom evra v letu 2007, diverzifikacija domačih vlagateljev (v EUR) in znižanje likvidnostne premije
- Banka Slovenije je v okviru programa odkupov dolžniških vrednostnih papirjev javnega sektorja (PSPP) in izrednega programa nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji (PEPP) postala pomemben imetnik SLOREP obveznic (~36%)

Dolg državnega proračuna po geografski sestavi vlagateljev (sekundarni trg)

Dolg sektorja država po geografski sestavi vlagateljev (sekundarni trg)

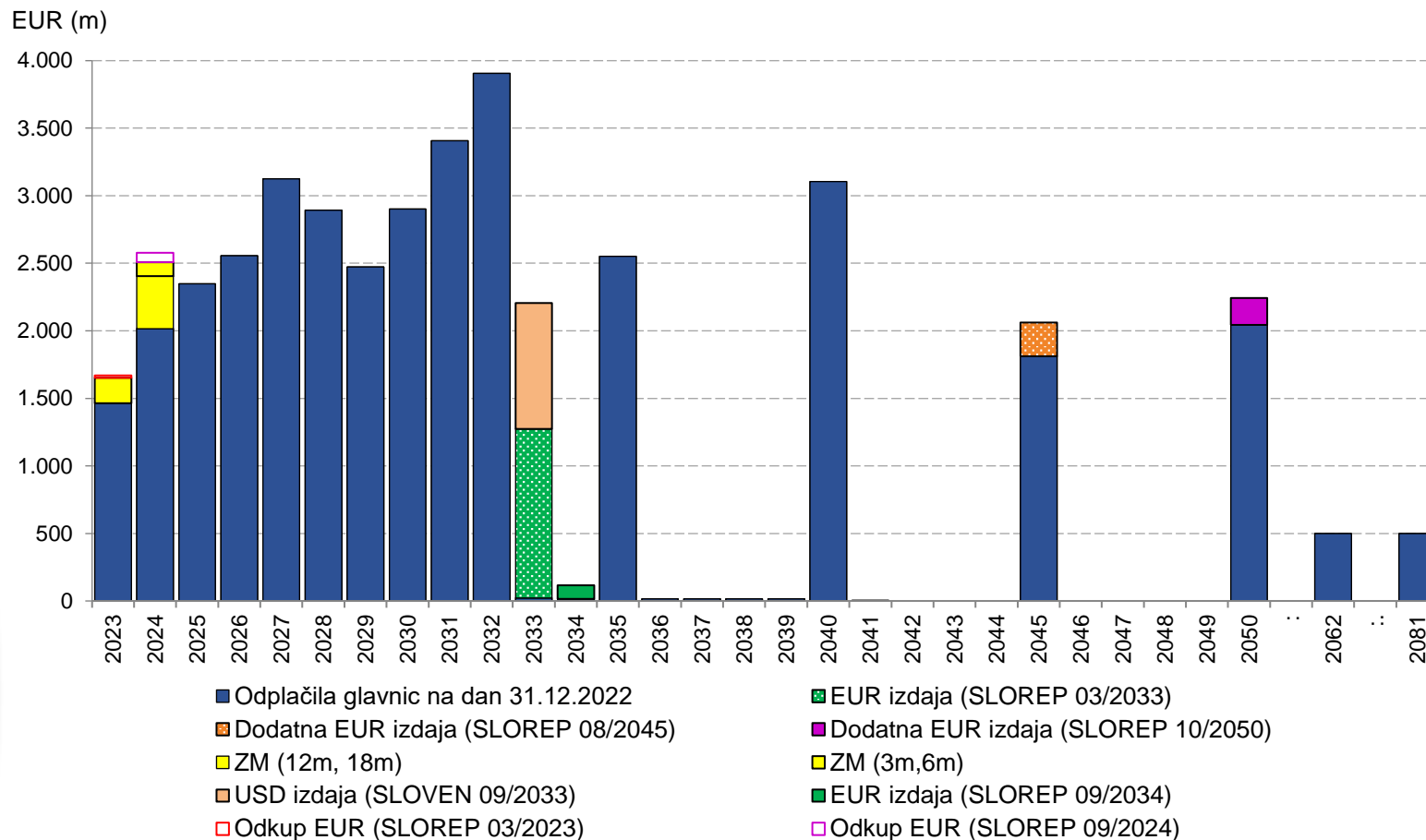

Vir: Ministrstvo za finance, podatki na dan 31. 12. 2023

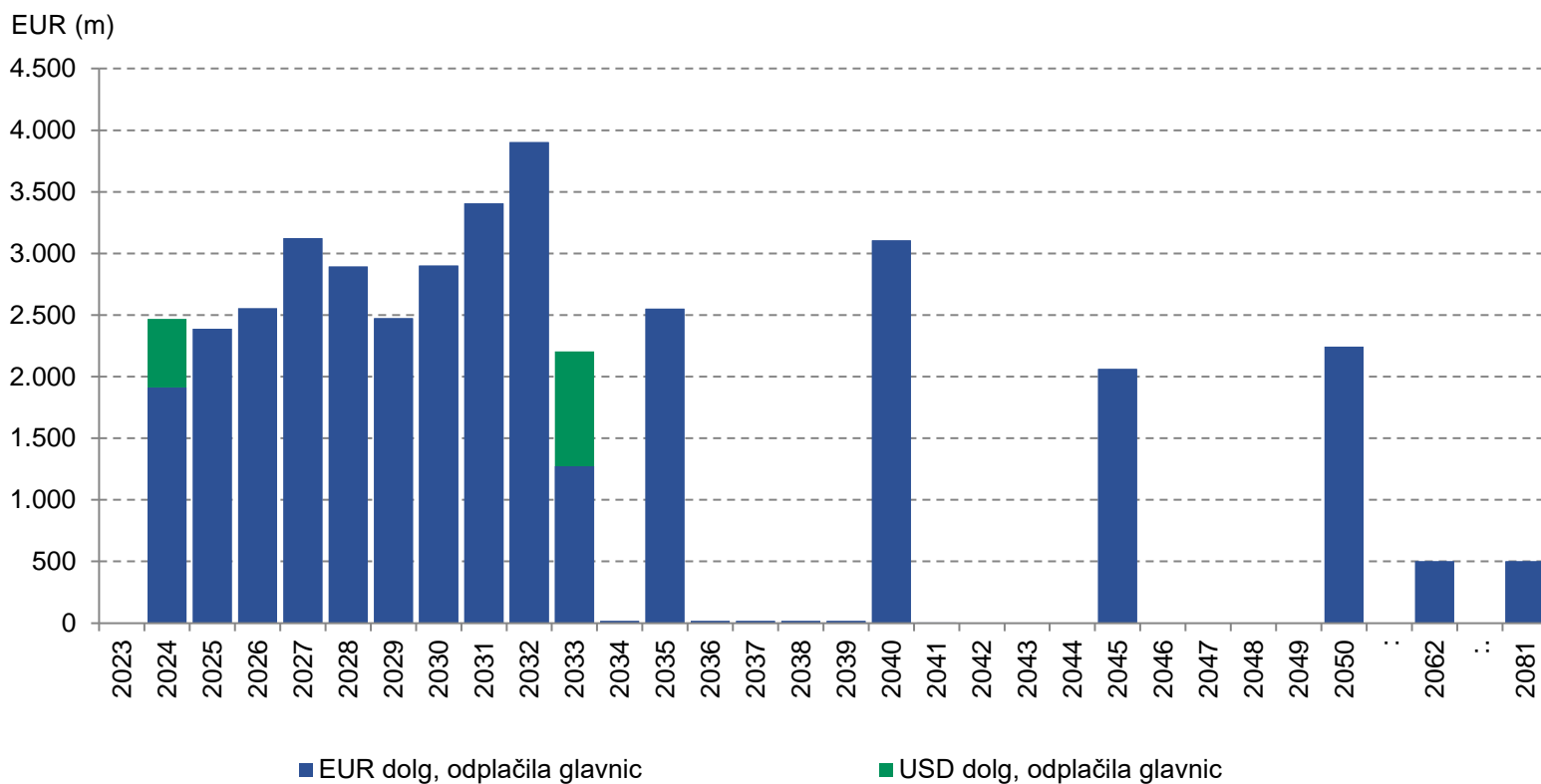
Izvajanje Programa financiranja in upravljanje z dolgom v letu 2023

Opomba: Označeni žepi zapadlosti prikazujejo novo izdani dolg v evrih (obveznice in zakladne menice) v letu 2023.
USD izdaja (SLOVEN), EUR izdaja (SLOREP), zakladne menice (ZM)

Ročnostna porazdelitev dolga državnega proračuna

Preudarno porazdeljena odplačila glavnice dolga državnega proračuna

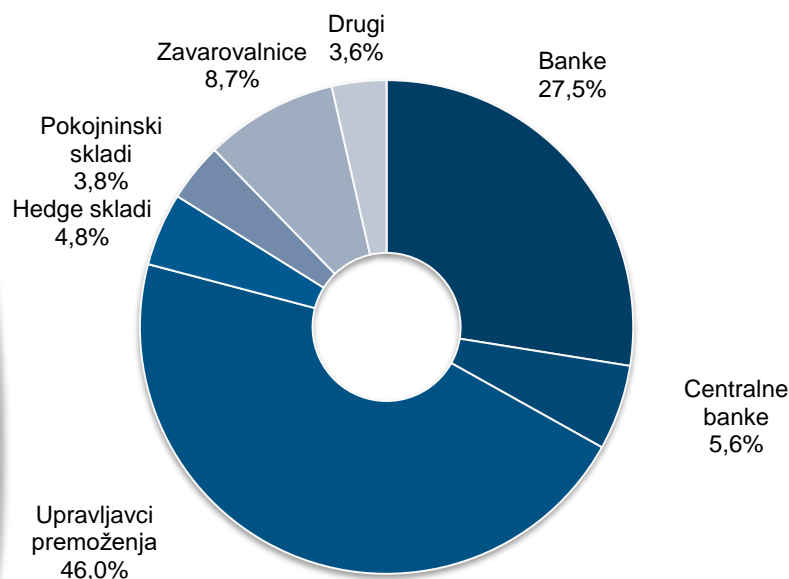
Vir: Ministrstvo za finance, podatki na dan 31. 12. 2023

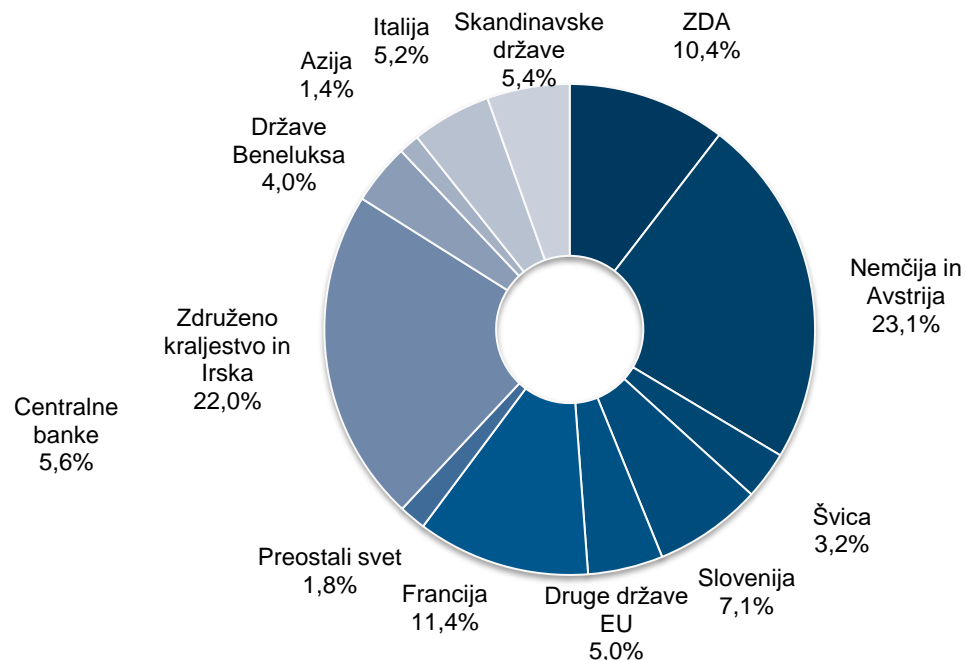
EUR SLOREP referenčne obveznice izdane na primarnem trgu

*Institucionalno dobro razpršena baza vlagateljev pri dolgoročnih EUR obveznicah
(pokojninski skladi, zavarovalnice, upravljavci skladov itd.)*

Porazdelitev po vrsti vlagatelja

Geografska porazdelitev vlagateljev

Vir: Ministrstvo za finance, podatki na dan 31. 12. 2023

Prispevki Republike Slovenije v programe finančne pomoči EU

Prispevki Republike Slovenije za programe finančne pomoči EU

Programe	2014 EUR (m)	2015 EUR (m)	2016 EUR (m)	2017 EUR (m)	2018 EUR (m)	2019 EUR (m)	2020 EUR (m)	2021 EUR (m)	2022 EUR (m)	3q2023 EUR (m)
EFSF ⁽¹⁾	946,8	891,6	891,6	891,6	891,6	881,5	881,5	881,5	881,5	872,8
ESM ⁽²⁾	342,1	342,1	342,1	342,1	342,1	376,9	376,8	376,2	376,2	375,9
Grčija (LFA) ⁽³⁾	263,7	263,7	263,7	263,7	263,7	263,7	260,2	249,9	223,6	223,6
SKUPAJ (del dolga sektorja država)	1,552.6	1,497.4	1,497.4	1,497.4	1,497.4	1,522.1	1,518.6	1,507.7	1,481.3	1,472.3
% of BDP	4,1	3,9	3,7	3,5	3,3	3,1	3,2	2,9	2,6	2,3

1. Evropskem instrumentu za finančno stabilnost (European Financial Stability Facility – EFSF)

2. Evropski mehanizem za stabilnost (European Stability Mechanism – ESM)

3. Sporazumu o posojilih (Loan Facility Agreement – LFA)

*Prispevki Republike Slovenije v EFSF, EMS in Grčijo
so konec 3. četrtertja 2023 znašali 1,5 milijarde EUR, kar predstavlja 2,3 % BDP*

Vir: Ministrstvo za finance, podatki na dan 31. 12. 2023

Program financiranja za leto 2024

Pri operacijah financiranja centralne države se bo upoštevalo doseganje ciljne ravni dolga sektorja država ob koncu leta 2024 v višini 68,9 % BDP

2024 Potrebe po financiranju državnega proračuna (- I. - II. + III. - IV. + V.= VI.)	4,66 mrd EUR
I. Primanjkljaj A. Bilance	2,22
II. Primanjkljaj B. Bilance (Posojila in odplačila)	0,49
III. Sprememba (zmanjšanje) denarnega stanja državnega proračuna	0,60
IV. Odplačila dolga v letu 2024	2,55
V. Izvršeno predfinanciranje v letu 2023 in prihodki iz naslova privatizacije	0,00
VI. Potrebe po financiranju državnega proračuna v letu 2024	4,66

Ocena odplačila glavnice dolga državnega proračuna v 2025 in 2026	4,95 mrd EUR
Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v 2025	2,39
Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v 2026	2,56

Vir: Ministrstvo za finance, 31.1.2024

Vsebina

- Splošni pregled
- Nacionalni računi
- Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema
- Makroekonomski rezultati
- Karakteristike dolga
- **Načrt za okrevanje in odpornost**
- Okvir trajnostnih financ

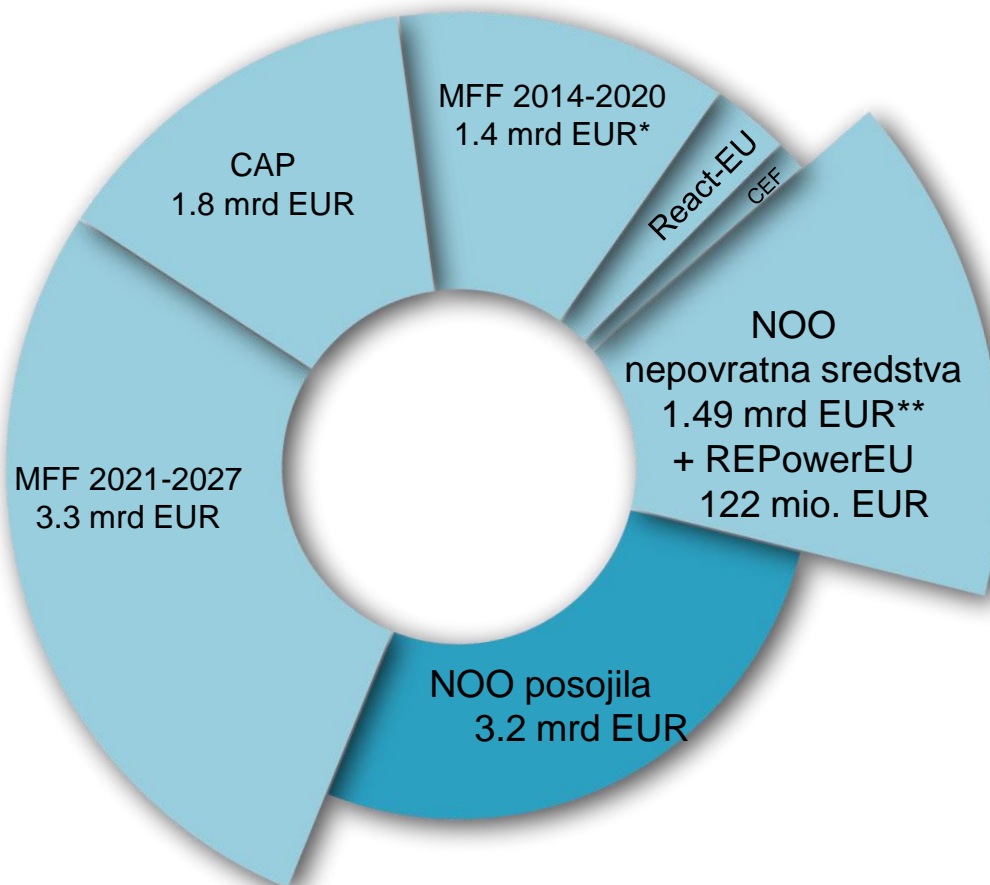

Sredstva iz EU mehanizmov financiranja, na voljo RS do 2030

~ cca. 12 mrd EUR

- *Nepovratna sredstva SKUPAJ: 8.6 mrd EUR + REPowerEU*
- *Posojila: 1.07 mrd EUR*

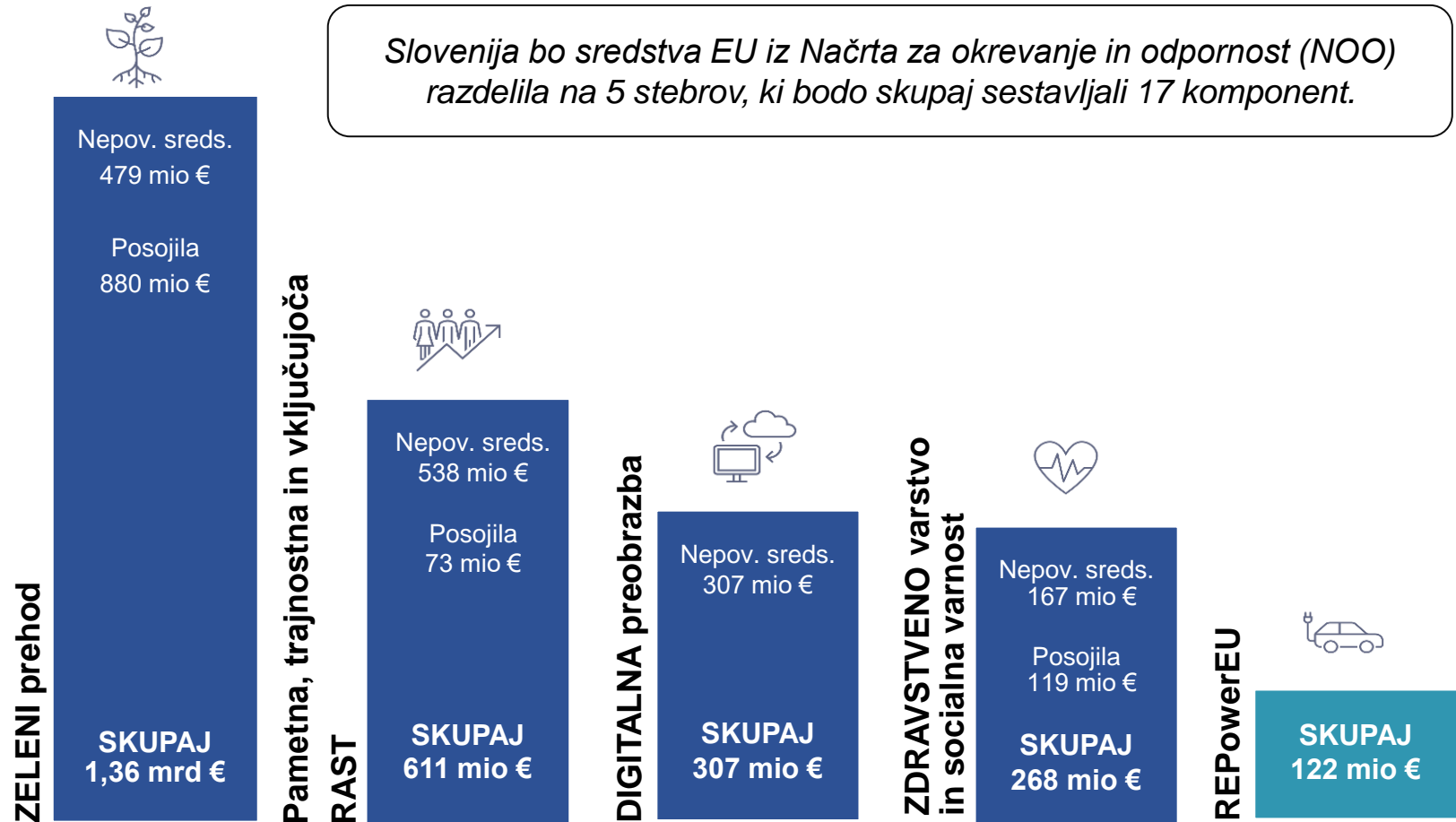
*Vključuje sredstva, namenjena odobrenim operacijam, in plačila, ki so bila izvršena iz proračuna od leta 2021 naprej.

** Posodobitev najvišjega finančnega prispevka, dopis Komisije Svetu EU in Evropskemu parlamentu, 30. junij 2022.

Načrt za okrevanje in odpornost – EU NGEU

Vir: Ministrstvo za finance, Urad RS za okrevanje in odpornost, 31.1.2024

Izvajanje NOO: ključne naložbe 2021-2026

Svet EU je 17. oktobra 2023 sprejel spremembo NOO z **novim poglavjem REPowerEU**, da bi pospešil prehod na čisto energijo, diverzificiral oskrbo z energijo in izboljšal energijsko učinkovitost

Infrastruktura

- Poplavna varnost (265 mio EUR)
- Železniška infrastruktura (701 mio EUR)
- Infrastruktura izobraževalnega sistema (113 mio EUR)
- Distribucijsko omrežje in proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov (130 mio EUR)

Digitalizacija

- Digitalizacija izobraževanja (64 mio EUR) in zdravstvenega sistema (83 mio EUR)
- Digitalizacija javnega sektorja in javne administracije (62 mio EUR)

Trajnostna prenova stavb

- Nadgradnja infektivnih klinik (UKC Maribor in UKC Ljubljana) (70 mio EUR)
- Energetska prenova stavb javnega sektorja (88 mio EUR)
- Gradnja javnih najemnih stanovanj (60 mio EUR)
- Gradnja domov za starejše občane (59 mio EUR)

REPowerEU

- Energetske učinkovito prestrukturiranje sistemov daljinskega ogrevanja z uporabo obnovljivih virov (20 mio EUR)
- Energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva (42 mio EUR)
- Krepitev distribucijskega omrežja za električno energijo (20 mio EUR)
- Spodbujanje vzpostavitve infrastrukture za alternativna goriva v transportu (40 mio EUR)

Mejniki NOO in predvideno črpanje

Slovenski načrt za okrevanje in odpornost sestavlja 82 ukrepov, katerih cilj je doseči 205 vnaprej zastavljenih mejnikov in ciljev. Mejniki (kvalitativni dosežki) in cilji (kvantitativni dosežki) pomenijo merila napredka pri doseganju reforme ali naložbe.

Pričakuje se, da bodo reforme in naložbe zagotovile zeleni prehod, podprle digitalni prehod ter okrepile gospodarsko in socialno odpornost.

205 mejnikov in ciljev	82 ukrepov 34 reform 48 naložb	17 komponent	SKUPAJ 2,7 mrd. €* 1,6 mrd. € nepovratnih sredstev* 1,07 mrd. € posojil
-------------------------------	---	---------------------	--

Načrt letnega črpanja sredstev NOO

NOO	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Total
Nepovratna sred. (mio. €)	113,25	117,75	80,75	357,00	401,21	543,56	1,613.52
Posojila (mio. €)	0,00	0,00	310,09	0,00	0,00	762,28	1,072.37
Skupaj	113,25	117,75	390,84	357,00	401,21	1,305.84	2,685.89

*Sredstva REPowerEU v višini 122 milijonov EUR so vključena v nepovratna sredstva.

Vir: Ministrstvo za finance, Urad RS za okrevanje in odpornost, 31.1.2024

Vsebina

- Splošni pregled
- Nacionalni računi
- Poslovno okolje in robustnost bančnega sistema
- Makroekonomski rezultati
- Karakteristike dolga
- Načrt za okrevanje in odpornost
- **Okvir trajnostnih financ**

Okvir trajnostnih obveznic

Struktura

Slovenski okvir trajnostnih obveznic je usklajen z načeli zelenih obveznic 2021, socialnih obveznic 2021 in smernicami za trajnostne obveznice 2021.

1. Uporaba prihodkov	<p>Za financiranje ali refinanciranje trajnostnih projektov so upravičeni izdatki v okviru:</p> <ul style="list-style-type: none">• zelenih projektov (Zelene obveznice)• socialnih projektov (Socialne obveznice)• zelenih in socialnih projektov (Trajnostne obveznice)
2. Postopek ocenjevanja in izbora projektov	<p>Ustanovljena delovna skupina za trajnostne obveznice za:</p> <ul style="list-style-type: none">• ocenjevanje in izbor upravičenih zelenih in socialnih projektov,• spremljanje upravičenih zelenih in socialnih projektov ter opredelitev nadomestnih projektov• odobritev letnih o alokaciji sredstev trajnostne obveznice in učinkih financiranih projektov
3. Upravljanje prihodkov	<ul style="list-style-type: none">• Ministrstvo za finance nadzira in spremlja razporejanje prihodkov od obveznic• Trajnostne obveznice, ki se dodelijo upravičenim izdatkom proračunskega leta pred izdajo, v proračunskem letu izdaje in dveh proračunskih let po izdaji
4. Poročanje	<p>Republika Slovenija je zavezana, da bo do celotne alokacije prihodkov od obveznice zagotovila dve ravni poročanja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Letno poročilo o alokaciji sredstev trajnostne obveznice• Letno poročilo o učinku financiranja projektov trajnostne obveznice
Okvir	<ul style="list-style-type: none">• Dostop do Okvira trajnostne obveznice preko spletnih strani MF, Direktorata za zakladništvo (https://www.gov.si/teme/stiki-z-investitorji-in-imetniki-vrednostnih-papirjev/)
Zunanji pregled	<ul style="list-style-type: none">• Pridobitev mnenja zunanjega ocenjevalca s strani podjetja Sustainalytics• Poročanje po izdaji obveznice je prav tako potrjeno zunanjemu preverjanju

Osnovne komponente GBP/SBP*

Ključna priporočila
GBP/SBP*

* Načela za zelene obveznice/ Smernice za trajnostne obveznice, angl. *The Green Bond Principles (GBP)/ The Sustainability Bond Principles (SBP)*

Okvir trajnostnih obveznic

Uporaba prihodkov

Vrste izdaj

Slovenija lahko izda zelene, socialne in/ali trajnostne obveznice, pri čemer bo znesek, enak neto prihodku, uporabljen izključno za (re)financiranje upravičenih izdatkov, ki spadajo v kategorije zelenih, socialnih oziroma v kategorijo zelenih in socialnih kategorij

Upravičene **zeleno** kategorije (izbor):

1. Nizkoogljivi transport
2. Energetska učinkovitost
3. Trajnostno ravnanje z okoljem
4. Prilagajanje podnebnim spremembam

Upravičene **socialne** kategorije (izbor):

1. Dostop do osnovnih storitev – izobraževanje
2. Dostop do osnovnih storitev – zdravstveno varstvo
3. Dostop do osnovnih storitev – socialna vključenost
4. Ustvarjanje delovnih mest ter socialno-ekonomski napredek in opolnomočenje

Merila za izključitev izdatkov

- Izdatki, ki se že financirajo z namenskimi sredstvi, da se prepreči "dvojno štetje",
- Izdatki, ki podpirajo ali spodbujajo naslednje dejavnosti:
 - Izgorevanje fosilnih goriv za proizvodnjo električne energije in transport
 - Železniška infrastruktura namenjena prevozu fosilnih goriv
 - Proizvodnja jedrske energije
 - Proizvodnja orožja, tobaka, palmovega olja ali iger na srečo.

Okvir trajnostnih obveznic

Upravljanje prihodkov

Prihodki od obveznic

- Upravljanje prihodkov in priprava poročil v pristojnosti Ministrstva za finance

- Razporeditev prihodkov po najboljših močeh v dveh proračunskih letih po proračunskem letu izdaje

- Nerazporejeni prihodki, začasno shranjeni na računu državnega proračuna

- Direktorat za zakladništvo in Direktorat za proračun pri Ministrstvu za finance nadzorujeta celotno dodeljevanje sredstev in spremljata izdatke – na podlagi pravil javnega računovodstva

- **Plačilo glavnice in obresti** bo izvedeno iz državnega proračuna in ne bo pogojeno z izbiro ali uspešnostjo upravičenih zelenih in socialnih projektov. V skladu s tem, vlagatelji v slovenske trajnostne obveznice nimajo nobenih tveganj, povezanih s projekti, v zvezi z upravičenimi zelenimi in/ali socialnimi projekti. Te vrste obveznic so enakovredne drugim slovenskim državnim obveznicam.

Okvir trajnostnih obveznic

Mnenje zunanjega ocenjevalca

Okvir slovenskih državnih trajnostnih obveznic je kredibilen in ima vpliv in je usklajen s smernicami za trajnostne obveznice za leto 2021, načeli zelenih obveznic 2021 in načeli socialnih obveznic 2021.

**UPORABA
PRIHODKOV**

**OCENA IN IZBOR
PROJEKTA**

**UPRAVLJANJE
PRIHODKOV**

POROČANJE

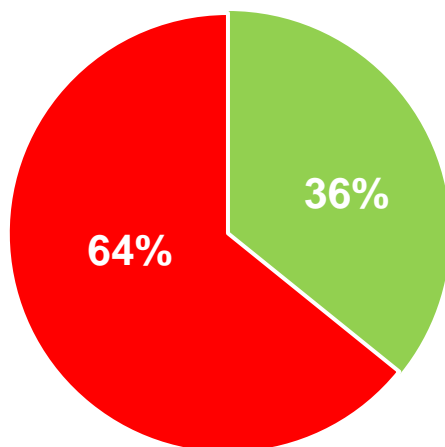
V okviru 4 kategorij prihodkov iz okvira za zeleno uporabo, je opredeljenih 12 gospodarskih dejavnosti v okviru EU Taksonomije, usklajenih z veljavnimi kriteriji tehničnega pregleda EU Taksonomije.

Pregled opredeljenih upravičenih izdatkov*

Trenutno opredeljeni projekti

Skupni izdatki, opredeljeni po zelenih/socialnih kategorijah

■ % zelenih izdatkov

■ % socialnih izdatkov

Slovenija je opredelila okvirni znesek v višini 2,3 mrd. EUR potencialnih upravičenih izdatkov, ki izvirajo iz 4 zelenih in 4 socialnih kategorij.

Okoli 21 % okvirnega zneska predstavlja refinanciranje proračunskih izdatkov v letu 2022 in 79 % financiranje proračunskih izdatkov v obdobju 2023–2025.

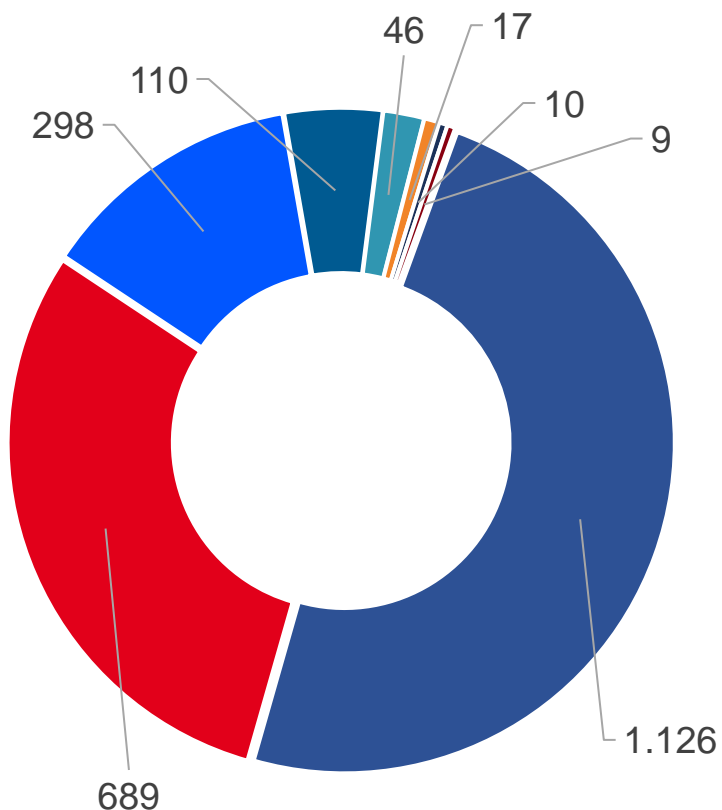
Projekti spodbujajo prehod Slovenije v nizkoogljično, na podnebne spremembe odporno in okoljsko trajnostno gospodarstvo.

Socialni projekti promovirajo prizadevanja Slovenije za omogočanje zaposlitve, izobraževanja, ustvarjalnosti ter dostojnega, varnega in aktivnega življenja.

*Opomba: Za ponazoritev so prikazani okvirni zneski. Končni dodeljeni zneski bodo razkriti v Poročilu o alokaciji sredstev trajnostne obveznice in učinkih financiranih projektov.

Pregled upravičenih izdatkov trajnostne obveznice*

Projekti v mio. EUR

- Dostop do osnovnih zdravstvenih storitev
- Nizkoogljični transport
- Dostop do osnovnih izobraževalnih storitev
- Trajnostno upravljanje z okoljem
- Dostop do osnovnih socialnih storitev
- Energetska učinkovitost
- Ustvarjanje delovnih mest ter socialno-ekonomski napredek in opolnomočenje
- Prilagajanje podnebnim spremembam

* Opomba: Za ponazoritev so prikazani okvirni zneski. Končni dodeljeni zneski bodo razkriti v Poročilu o alokaciji sredstev trajnostne obveznice in učinkih financiranih projektov.

Povzetek glavnih poudarkov

- Dolg sektorja država je v letu 2022 znašal 72,3 % BDP, kar je izrazito pod povprečjem evroobmočja, ki znaša 90,9 % BDP. MF v letu 2023 načrtuje znižanje dolga na 69,9 % BDP in na 68,9 % BDP v letu 2024.
- Slovenija je v letu 2024 z izdajo dolgoročnih evrskih obveznic že zagotovila 1,5 mrd EUR financiranja državnega proračuna. Realizirana zahtevana donosnost je znašala 3,043 % z ročnostjo do dospelja 10,2 leti.
- Preudarna razporeditev odplačil dolga državnega proračuna, pri čemer ima 28 % obstoječega dolga ročnost daljšo od 10 let.
- Primerno razpršeno investitorsko zaledje v obveznice RS po tipu (prevladujejo pokojninski skladi, zavarovalnice, upravljavci premoženja itd.).
- BDP se je v 3. četrletju 2023 v primerjavi z enakim obdobjem lani realno povečal za 1,6 %. Po podatkih Eurostata, je BDP evroobmočja in v EU v primerjavi z enakim obdobjem lani stagniral pri 0,0 %.
- Kapitalski položaj bančnega sektorja ostaja robusten, likvidnostno ustrezen in dobičkonosen (CAR 19,3 % in CET1 16,6 % v tretjem četrletju 2023)
- Ob avgustovskih poplavah izjemnih razsežnosti je Vlada RS ustrezno opredelila interventne ukrepe za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov za pomoč ljudem in gospodarstvu.

Republika Slovenija
Ministrstvo za finance

